

3.8.2020

ZIŅOJUMS

par dzimumu līdztiesību ES ārpolitikā un drošības politikā
(2019/2167(INI))

Sieviešu tiesību un dzimumu līdztiesības komiteja

Referents: *Ernest Urtasun*

Atzinuma sagatavotāja (*):

Hannah Neumann, Ārlietu komiteja

(*). Iesaistītā komiteja — Reglamenta 57. pants

SATURA RĀDĪTĀJS

	Lpp.
EIROPAS PARLAMENTA REZOLŪCIJAS PRIEKŠLIKUMS	3
MAZĀKUMA VIEDOKLIS	20
ĀRLIETU KOMITEJAS ATZINUMS.....	21
INFORMĀCIJA PAR PIEŅEMŠANU ATBILDĪGAJĀ KOMITEJĀ.....	33
ATBILDĪGĀS KOMITEJAS GALĪGAIS BALSOJUMS PĒC SARAKSTA.....	34

EIROPAS PARLAMENTA REZOLŪCIJAS PRIEKŠLIKUMS

par dzimumu līdztiesību ES ārpolitikā un drošības politikā (2019/2167(INI))

Eiropas Parlaments,

- ņemot vērā ANO ilgtspējīgas attīstības mērķus (IAM) un it īpaši 5. un 16. mērķi,
- ņemot vērā ANO Konvenciju par jebkāda veida sieviešu diskriminācijas izskaušanu (*CEDAW*),
- ņemot vērā ANO un ES Miera operāciju un krīzes pārvarēšanas stratēģiskās partnerības prioritātes 2019.–2021. gadam, kuras Padome apstiprināja 2018. gada 18. septembrī, par galveno prioritāti nosakot sievietes, mieru un drošību,
- ņemot vērā 1995. gada Ceturtās Pasaules sieviešu konferences Pekinas deklarāciju un rīcības platformu un pārskatīšanas konferenču iznākumu,
- ņemot vērā ANO Drošības padomes 2000. gada 31. oktobra Rezolūciju Nr. 1325 par sievietēm, mieru un drošību un tās turpmākās saistītās rezolūcijas, proti, rezolūcijas Nr. 1820 (2008. gada 19. jūnijs), Nr. 1888 (2009. gada 30. septembris), Nr. 1889 (2010. gada 5. oktobris), Nr. 1960 (2010. gada 16. decembris), Nr. 2106 (2013. gada 24. jūnijs), Nr. 2122 (2013. gada 18. oktobris), Nr. 2242 (2015. gada 13. oktobris), Nr. 2467 (2019. gada 23. aprīlis) un Nr. 2493 (2019. gada 29. oktobris),
- ņemot vērā nolīgumu, ko pieņēma ANO Vispārējās konvencijas par klimata pārmaiņām (*UNFCCC*) Pušu 21. konferencē (*COP21*) Parīzē 2015. gada 12. decembrī (Parīzes nolīgums),
- ņemot vērā Kopīgo deklarāciju par tirdzniecību un sieviešu ekonomisko iespēju palielināšanu, ko pieņēma Pasaules Tirdzniecības organizācijas (PTO) Ministru konferencē Buenosairesā 2017. gada decembrī,
- ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2011. gada 5. aprīļa Direktīvu 2011/36/ES par cilvēku tirdzniecības novēršanu un apkarošanu un cietušo aizsardzību¹ un Eiropas Parlamenta un Padomes 2011. gada 13. decembra Direktīvu 2011/93/ES par seksuālas vardarbības pret bērniem, bērnu seksuālas izmantošanas un bērnu pornogrāfijas apkarošanu²,
- ņemot vērā ANO Konvenciju pret transnacionālu organizēto noziedzību un tās protokolus, it īpaši Protokolu par cilvēku, it īpaši sieviešu un bērnu, tirdzniecības, novēršanu, apkarošanu un sodīšanu par to,
- ņemot vērā ES un ANO iniciatīvu “Spotlight”,
- ņemot vērā Padomes 2018. gada 10. decembra secinājumus par sievietēm, mieru un drošību,

¹ OV L 101, 15.4.2011., 1. lpp.

² OV L 335, 17.12.2011., 1. lpp.

- ņemot vērā ES stratēģisko pieeju attiecībā uz sievietēm, mieru un drošību (SMD) un tās rīcības plānu 2019.–2024. gadam,
- ņemot vērā Eiropas Savienības Padomes 2013. gada 24. jūnija sanāksmē pieņemtās Pamatnostādnes lesbiešu, geju, biseksuāļu, transpersonu un interseksuāļu (*LGBTI*) visu cilvēktiesību veicināšanai un aizsardzībai,
- ņemot vērā Komisijas 2015. gada decembrī publicēto sarakstu ar darbībām *LGBTI* līdztiesības sekmēšanai,
- ņemot vērā ES Dzimumu līdztiesības rīcības plānu 2016.–2020. gadam (*GAP II*), ko Padome pieņēma 2015. gada 26. oktobrī, un ikgadējos tā īstenošanas ziņojumus,
- ņemot vērā 2018. gada 31. maija rezolūciju par kopīgā dienestu darba dokumenta “Dzimumu līdztiesība un pilnvērtīgu iespēju nodrošināšana sievietēm: meiteņu un sieviešu dzīves pārveidošana ar ES ārējo attiecību starpniecību 2016.–2020. gadā” (SWD(2015)0182) īstenošanu¹ un 2010. gada 25. novembra rezolūciju par desmito gadadienu ANO Drošības padomes Rezolūcijai Nr. 1325 (2000. g.) par sievietēm, mieru un drošību²,
- ņemot vērā 2017. gada 19. maija Eiropas Konsensu par attīstību,
- ņemot vērā Komisijas 2020. gada 5. marta ES dzimumu līdztiesības stratēģiju 2020.–2025. gadam (COM(2010)0152),
- ņemot vērā Eiropas Ārējās darbības dienesta (EĀDD) civilo operāciju komandiera 2018. gada 8. oktobra Operatīvās pamatnostādnes misiju vadībai un personālam par dzimumu līdztiesības vispārēju integrēšanu,
- ņemot vērā dokumentu “ANO DP rezolūciju par sievietēm, mieru un drošību īstenošana saistībā ar KDAP misijām un operācijām”, ko Padome pieņēma 2012. gada 22. martā,
- ņemot vērā 2018. gada 22. janvāra Atjauninātos vispārējos uzvedības standartus KDAP misijām un operācijām,
- ņemot vērā EĀDD 2017. gada novembra dzimumu līdztiesības un vienlīdzīgu iespēju stratēģiju 2018.–2023. gadam,
- ņemot vērā EĀDD 2016. gada 10. novembra ziņojumu par sākotnējā stāvokļa apsekojumu saistībā ar cilvēktiesību un dzimuma jautājumu integrēšanu Eiropas Savienības kopējā drošības un aizsardzības politikā,
- ņemot vērā EĀDD 2016. gada jūnija globālo stratēģiju attiecībā uz Eiropas Savienības ārpolitikas un drošības politiku,
- ņemot vērā Līguma par Eiropas Savienību (LES) 2. pantu, 3. panta 5. punktu un 21. panta 1. punktu,
- ņemot vērā Līguma par Eiropas Savienības darbību (LESD) 8. pantu,

¹ OV C 76, 9.3.2020., 168. lpp.

² OV C 99 E, 3.4.2012., 56. lpp.

- ņemot vērā Reglamenta 54. pantu,
 - ņemot vērā Ārlietu komitejas atzinumu,
 - ņemot vērā Sieviešu tiesību un dzimumu līdztiesības komitejas ziņojumu (A9-0145/2020),
- A. tā kā sieviešu un vīriešu līdztiesības princips ir viena no ES pamatvērtībām, kas noteiktas Līgumos un Eiropas Savienības Pamattiesību hartā; tā kā tāpēc sieviešu un vīriešu līdztiesības aspekts kā horizontāls princips būtu jāīsteno un jāintegrē visās ES darbībās un politikās; tā kā ES būtu jāveicina tādas pasaules izveide, kurā visi cilvēki neatkarīgi no dzimuma, rases, ādas krāsas, etniskās vai sociālās izcelsmes, ģenētiskajām īpatnībām, valodas, reliģijas vai ticības, politiskajiem vai jebkādiem citiem uzskatiem, piederības pie nacionālās minoritātes, īpašuma, dzimšanas statusa, invaliditātes, vecuma, seksuālās orientācijas vai dzimumidentitātes var dzīvot mierā un kurā viņiem ir vienlīdzīgas tiesības un vienādas iespējas īstenot savu potenciālu;
 - B. tā kā piektais ilgtspējīgas attīstības mērķis (IAM Nr. 5) ir panākt dzimumu līdztiesību un nodrošināt iespējas visām sievietēm un meitenēm visā pasaulē; tā kā neviena attīstības stratēģija nebūs efektīva, kamēr sievietēm un meitenēm netiks atvēlēta centrāla loma, un tā kā IAM Nr. 5 ir horizontāli jāintegrē dažādajās politikas jomās, kurās ES ir kompetenta rīkoties;
 - C. tā kā vairākas valstis, tādas valstis kā Zviedrija, Dānija, Šveice un Norvēģija, ir pieņēmušas satvaru tam, lai virzītos uz ārpolitiku, kurā stingrs uzsvars tiek likts uz dzimumu līdztiesību, un tā kā tādas valstis kā Francija, Spānija, Luksemburga, Īrija, Kipra un Vācija ir paziņojušas par savu nodomu dzimumu līdztiesību noteikt par savas ārpolitikas prioritāti; tā kā šāda veida politikai būtu jāveicina dzimumu līdztiesību veicinošs ārpolitikas redzējums, kas dzimumu līdztiesību padara par prioritāti, aizsargā un veicina sieviešu un citu tradicionāli marginalizētu grupu cilvēktiesības, garantē šīm iedzīvotāju grupām taisnīgu piekļuvi sociālajiem, ekonomiskajiem un politiskajiem resursiem un to līdzdalību visos līmeņos, piešķir atbilstošus resursus šī redzējuma īstenošanai un ņem vērā cilvēktiesību aizstāvju sieviešu un pilsoniskās sabiedrības viedokli; tā kā jebkurai turpmākai ES ārpolitikai un drošības politikai vajadzētu būt vērstai uz minēto mērķu sasniegšanu;
 - D. tā kā sievietes un meitenes īpaši skar fiziska, psiholoģiska un seksuāla vardarbība, nabadzība, bruņoti konflikti, klimata un veselības ārkārtas situāciju ietekme, kā arī citas ārkārtas situācijas un tā kā šo problēmu risināšanā būtiski svarīgi ir palielināt viņu iespējas; tā kā ir tikusi novērota plaša vēršanās pret sieviešu un LGBTIK+ tiesībām; tā kā jebkādi izpratnei par drošību vajadzētu būt skaidri orientētai uz cilvēktiesībām, lai veicinātu darbības, kas rada mieru; tā kā Padomes LGBTI pamatnostādnes ir efektīvs instruments, lai veicinātu to, ka LGBTI personas var pilnībā izmantot cilvēktiesības, kā arī labs pamats vērienīgai gaidāmajai LGBTI līdztiesības stratēģijai;
 - E. tā kā ārpolitika un drošības politika, kas nepārstāv sieviešu, meiteņu un LGBTIK+ tiesības un nepievēršas pastāvošās netaisnības novēršanai, vēl vairāk pastiprina nelīdzsvarotību; tā kā ikvienam, kas vēlas izbeigt šo netaisnību, ir jāatzīst nevienlīdzīgais varas līdzsvars starp dzimumiem;
 - F. tā kā dominējošais vēstījums par sievietēm un meitenēm ir viktimizācija, kas viņām

liedz iespēju ietekmēt procesus un iznīcina viņu spēju darboties kā aktīvām pozitīvu pārmaiņu virzītājām; tā kā arvien vairāk pierādījumu liecina, ka jēgpilna sieviešu un meiteņu līdzdalība konfliktu novēršanā un risināšanā, miera veidošanā un pēckonflikta atjaunošanā palielina miera ilgspēju, kvalitāti un noturīgumu un vietējo kopienu izturētspēju, kā arī palīdz novērst jebkāda veida ar dzimumu saistītu vardarbību; tā kā, lai gan sievietēm ir šāda izšķiroša loma ilgstoša miera izveidē, laikposmā no 1992. gada līdz 2018. gadam svarīgākajos miera procesos sievietes bija tikai 13 % no sarunu vedējiem, tikai 4 % — no parakstītājiem un tikai 3 % — no starpniekiem;

- G. tā kā sievietes un meitenes var saskarties ar dažādiem diskriminācijas veidiem; tā kā ar dzimumu saistīta vardarbība, tostarp agrīna un piespiedu laulība un sieviešu dzimumorgānu kropļošana, neatbilstoša piekļuve veselības aizsardzībai, izglītībai, tīram ūdenim, sanitārijai un uzturam, ierobežota piekļuve seksuālās un reproduktīvās veselības un tiesību (SRVT) pakalpojumiem un nevienlīdzīga līdzdalība politisku lēmumu pieņemšanā, kā arī publiskās un privātās institūcijās veicina diskrimināciju un marginalizāciju; tā kā, lai nodrošinātu to, ka meitenes var pilnībā izmantot savas cilvēktiesības, sevišķi svarīgi ir viņas aizsargāt pret vardarbību un diskrimināciju, it īpaši attiecībā uz izglītības, informēšanas un veselības aizsardzības pakalpojumiem, tostarp SRVT jomā; tā kā īpaši neaizsargātas ir meitenes bēgles un meitenes migrantes;
- H. tā kā meitenes ir tās, kuras nākotnē saskarsies ar konfliktu un ārkārtas situāciju sekām, un tā kā ieilgušu konfliktu gadījumā viņas aug kaitīgos apstākļos, kam būs ilgstošas sekas; tā kā meitenēm ir īpašas vajadzības un viņas saskaras ar īpašiem izaicinājumiem, kas nav tādi paši kā pieaugušu sieviešu gadījumā un kas, veicot klasificēšanu plašākās kategorijās “bērni” un “sievietes”, bieži vien netiek ņemti vērā;
- I. tā kā 2020. gads ir zīmīgs ar svarīgām sieviešu tiesību un dzimumu līdztiesības satvaru, tostarp 1995. gada Pekinas deklarācijas un rīcības platformas un ANO Drošības padomes 2000. gada Rezolūcijas Nr. 1325 par sievietēm, mieru un drošību (SMD), gadadienām;
- J. tā kā ES stratēģiskā pieeja SMD ir būtisks progress no ES iesaistīšanās SMD programmā viedokļa; tā kā tā uzsver nepieciešamību pēc konkrētām saistībām un darbībām, kā arī nepieciešamību iesaistīt, aizsargāt un atbalstīt sievietes un meitenes, lai panāktu ilgstošu mieru un drošību; tā kā 2019. gadā tika pieņemts ES rīcības plāns attiecībā uz SMD, lai īstenotu šādu stratēģisku pieeju, taču tā kā šīs apņemšanās izpilde praksē joprojām ir sarežģīta; tā kā ir ļoti svarīgi, lai ES darbinieki pastiprinātu centienus integrēt SMD savā darbā ar mērķi ne tikai uzlabot savu misiju efektivitāti, bet arī nodrošināt sieviešu tiesības un dzimumu līdztiesību kā tādas;
- K. tā kā Dzimumu līdztiesības rīcības plāns II (*GAP II*) tika izstrādāts, balstoties uz Parlamenta ieteikumiem, un tā kā — lai panāktu sistēmiskas pārmaiņas ES pieejā sieviešu un vīriešu līdztiesības principam — īpaša uzmanība tajā ir veltīta ES institucionālās kultūras izmaiņām galvenās pārvaldes un delegāciju līmenī, kā arī sieviešu un meiteņu dzīves pārveidei četrās galvenajās jomās; tā kā dzimumu līdztiesības integrēšana un veicināšana ES ārpolitikā un drošības politikā ir ļoti atkarīga no *GAP II* sekmīgas īstenošanas un izvērtēšanas, lai ieteiktu darbības uzlabotam nākotnes *GAP* satvaram (jaunajam ES Dzimumu līdztiesības rīcības plānam III 2020. gadā);

- L. tā kā ar sākotnējā *GAP (GAP I)* palīdzību tika panākts zināms progress, taču tam arī piemita vairāki trūkumi: šaura darbības joma, dzimumu līdztiesības principa neievērošana budžeta plānošanā, vāja ES delegāciju izpratne par dzimumu līdztiesības satvaru, ES vadības apņemšanās trūkums un personāla motivēšanai un pienācīgai atbalstīšanai nepieciešamās institucionālās arhitektūras un stimulu trūkums; tā kā *GAP II* bija svarīgs solis uz priekšu dzimumu līdztiesības veicināšanā ES ārējās attiecībās un tam piemita vairākas pozitīvas tendences, taču tā kā tā īstenošanai ir nepieciešama pilnīga ES un tās dalībvalstu izpratne un nelokāma apņemšanās nodrošināt to, ka nenotiek nekāda situācijas pasliktināšanās, un paātrināt progresu šajā jomā; tā kā *GAP II* joprojām piemīt vairāki trūkumi attiecībā uz pamatprioritāšu un ar dzimumu saistīto IAM īstenošanu, ar precīzu ziņošanu par progresu visu mērķu īstenošanā un kvalitatīvu datu sniegšanu saistīto problēmu risināšanu un dzimumu līdztiesības aspekta integrēšanu politikas dialogos; tā kā joprojām ir nepieciešams vēl vairāk paplašināt tā darbības jomu, pienācīgi ievērot dzimumu līdztiesības principu budžeta plānošanā un saskaņot plānošanas un budžeta cikla termiņus; tā kā, lai sasniegtu taustāmus rezultātus dzimumu līdztiesības uzlabošanā visā pasaulē, ļoti svarīgi ir, lai ES vadība uzņemtos lielākas saistības un lai tiktu ieviesta institucionālā struktūra un stimuli personāla motivēšanai, kā arī pienācīgai atbalstīšanai un apmācībai;
- M. tā kā *GAP II* mērķis ir līdz 2020. gadam integrēt dzimumu līdztiesības integrēšanas darbības 85 % no visām jaunajām ES iniciatīvām; tā kā, neraugoties uz panākto progresu, 2018. gadā dzimumu līdztiesība bija iekļauta tikai 55–68 % jauno programmu;
- N. tā kā ES delegācijas un misijas partnervalstīs atrodas *GAP II* īstenošanas priekšējās līnijās un tā kā delegāciju un misiju vadītāju un personāla īstenotā vadība un zināšanas ir ļoti svarīgas, lai nodrošinātu sekmīgu *GAP II* īstenošanu; tā kā ir ieteicams, lai ES delegācijās lielākam skaitam sieviešu tiktu nodrošināta piekļuve vadības un pārvaldības amatiem;
- O. tā kā ES un pasaulē kopumā sievietes joprojām ir lielā mērā nepietiekami pārstāvētas un nepietiekami novērtētas politikā un lēmumu pieņemšanas procesos, tostarp ārpolitikas un starptautiskās drošības jomā; tā kā Eiropas Savienībā aizsardzības ministra amatu ieņem 6 sievietes un tikai 3 no 27 ārlietu ministriem ir sievietes; tā kā šī nepietiekamā pārstāvība būtiski ietekmē politikas jomā izdarīto izvēli;
- P. tā kā dzimumu līdztiesības stratēģijā 2020.–2024. gadam ir noteikts mērķis līdz 2024. gada beigām panākt dzimumu līdzsvaru 50 % apmērā visos Komisijas pārvaldības līmeņos;
- Q. tā kā EĀDD vīrieši ieņem 75 % no vidējā līmeņa vadošiem amatiem un 87 % no augstākā līmeņa vadošiem amatiem; tā kā Komisijas priekšsēdētājas vietnieks un Savienības augstais pārstāvis ārlietās un drošības politikas jautājumos (PV/AP) ir apņēmies līdz sava pilnvaru termiņa beigām panākt, ka 40 % vadošo amatu ieņem sievietes; tā kā visnesenākās viņa veiktās iecelšanas amatā rezultāts ir tāds, ka visi ģenerālsekretāra vietnieki ir vīrieši;
- R. tā kā ES politikām piemīt tendence sievietes attēlot kā seksuālas un ar dzimumu saistītas vardarbības upurus un viņu aizsardzībai pievērsties galvenokārt pēc tam, kad seksuālas un ar dzimumu saistītas vardarbības akts jau ir noticis; tā kā ES politikas šajā jomā

uzlabotu spēcīgāka politika un operatīva uzmanības veltīšana cilvēktiesību pārkāpumu novēršanai, pievēršoties varas nelīdzsvarotībai dzimumu attiecībās;

- S. tā kā ir panākts zināms progress SRVT nodrošināšanā visā pasaulē, taču joprojām pastāv būtiskas nepilnības SRVT nodrošināšanā un pieejamībā; tā kā visā pasaulē ir vērojama satraucoša plaša vēršanās pret sievieti un LGBTIK+ tiesībām, tostarp pieprasot SRVT ierobežošanu un seksuālās audzināšanas un dzimumu studiju aizliegšanu; tā kā 2018. gadā ES darbību skaits SRVT jomā samazinājās un tā kā vismazāk ar dzimumu līdztiesību saistītu darbību Komisijas dienesti bija veikuši tieši SRVT jomā; tā kā pastāv liela nepieciešamība atkārtoti apstiprināt ES apņemšanos veicināt, aizsargāt un īstenot ikviena indivīda tiesības pilnībā pašam pieņemt lēmumus par jautājumiem, kas saistīti ar viņa SRVT, un nepieļaut diskrimināciju un vardarbību;
- T. tā kā padomdevēju un kontaktpunktu dzimumu jautājumos darbam ir būtiska nozīme, lai ES politikas dzimumu līdztiesības un SMD jomā pārvērstos par analīzi, plānošanu, īstenošanu un izvērtēšanu, kā arī lai dzimumperspektīva tiktu integrēta ikdienas uzdevumos un operācijās; tā kā padomdevējiem un kontaktpunktiem dzimumu jautājumos ir svarīga loma ar dzimumu saistītu politiku horizontālā integrēšanā; tā kā, lai nodrošinātu to, ka kontaktpunkti var pienācīgi pildīt savus pienākumus, ir nepieciešama ar dzimumu saistītu jautājumu pastiprināta noteikšana par prioritāti ES delegācijās, pietiekama laika atvēlēšana dzimumu līdztiesības aspekta integrēšanai un projektu vadītāju apņemšanās savā darbā pietiekami ņemt vērā dzimumu; tā kā ir nepieciešama turpmāka rīcība, lai nodrošinātu, ka kontaktpersonu dzimumu jautājumos darba apraksts atspoguļo to uzdevumu būt atbildīgām par dzimumu līdztiesības aspekta integrēšanu un dzimumu līdztiesības veicināšanu;
- U. tā kā pie LGBTIK+ personu tiesībām strādā tikai viena trešdaļa no visām ES delegācijām; tā kā ES pamatnostādnes attiecībā uz LGBTIK+ netiek piemērotas vienādi un tā kā to īstenošana lielā mērā ir atkarīga no nevis no strukturālas pieejas ieviešanas, bet no delegāciju vadības zināšanām un ieinteresētības;
- V. tā kā pilsoniskās sabiedrības sievieti grupām un aktīvistiem ir izšķiroši svarīga loma progresa panākšanā miera un drošības programmas jomā un tā kā viņu līdzdalība ir būtiska dzimumu līdztiesības aspekta integrēšanā; tā kā pilsoniskās sabiedrības telpa samazinās dažādās jomās, tostarp attiecībā uz sievieti organizācijām un cilvēktiesību aizstāvēm, SRVT un LGBTIK+ tiesībām; tā kā cilvēktiesību aizstāves bieži saskaras ar papildu un atšķirīgiem riskiem un šķēršļiem, kas ir interseksionāli un ko rada iesakņojušies dzimumu stereotipi; tā kā visā *GAP III* plānošanas, īstenošanas, uzraudzības un izvērtēšanas ciklā būtu jānodrošina konsekventa sadarbība ar sievieti organizācijām un cilvēktiesību aizstāvēm; tā kā ir nepieciešamas apņēmīgākas iekšējas un ārējas darbības, lai aktīvi vērstos pret jebkāda veida plašu negatīvas reakcijas izpausmi un turpinātu virzību uz sabiedrību, kurā valda dzimumu līdztiesība;
- W. tā kā ierobežots finansējums un nepietiekams darbinieku skaits ir būtiski šķēršļi ES mērķu īstenošanai dzimumu līdztiesības jomā; tā kā dzimumu līdztiesības jomā trūkst arī politikas saskaņotības un tā kā vēl nepastāv vienota sistēma, kas veicinātu vienādu izpratni par integrētu pieeju dzimumu līdztiesības nodrošināšanai un šīs pieejas īstenošanu ES institūcijās;
- X. tā kā dzimumu līdztiesības aspekta integrēšana ES ārpolitikā un drošības politikā

nozīmē arī atzīt un apkarot tādu globālo parādību kā klimata pārmaiņas, migrācija, tirdzniecība un drošība specifiskās dzimumu dimensijas un ietekmi, kā arī politikas veidošanā īpašu uzmanību veltīt to sieviešu un grupu pieredzei un vajadzībām, kuras saskaras ar vairākiem un intersekcioniem diskriminācijas un marginalizācijas veidiem,

1. prasa ES un tās dalībvalstīm turpināt stiprināt sieviešu un meiteņu tiesības un virzīties uz tādu ārpolitiku un drošības politiku, kurā būtu integrēts dzimumu līdztiesību veicinošs ārpolitikas redzējums; uzsver, ka šādas politikas pamatā vajadzētu būt konsekventai dzimumu līdztiesības aspekta integrēšanai, datu analīzei dalījumā pēc dzimuma, izmantojot datus iedalījumā pēc dzimuma un vecuma un dzimumsensitīvus rādītājus, un ietekmes uz dzimumu līdztiesību sistemātiskai izvērtēšanai, lai noteiktu, formulētu un uzraudzītu darbības visās nozarēs nolūkā uzlabot dzimumu līdztiesību un lai sievietēm un cilvēkiem ar dažādu izcelsmi, pieredzi un zināšanām nodrošinātu jēgpilnu un vienlīdzīgu lomu lēmumu pieņemšanā; mudina ES izpētīt iespējas, kā sistemātiski apmainīties ar pieredzi datu analīzē dalījumā pēc dzimuma, kā arī tās pārvaldībā un atjaunināšanā;
2. mudina Komisiju, PV/AP un dalībvalstis vēl vairāk pastiprināt atbalstu dzimumu līdztiesībai, visu sieviešu un meiteņu iespējai pilnībā izmantot cilvēktiesības un viņu iespēju palielināšanai visā pasaulē un uzņemties svarīgu un pieaugošu lomu līdzekļu racionalizēšanā un maksimāli efektīvā izmantošanā šī mērķa sasniegšanai;
3. atzinīgi vērtē *GAP II* trīs tematiskos pīlārus: 1) meiteņu un sieviešu fiziskās un psiholoģiskās integritātes nodrošināšana, 2) ekonomisko un sociālo tiesību popularizēšana un iespēju palielināšana meitenēm un sievietēm, un, 3) meiteņu un sieviešu viedokļa paušanas iespējas un līdzdalības stiprināšana; atzīmē, ka panāktais progress atšķiras starp tematiskajām prioritātēm un dažādiem ES aktoriem; tādēļ prasa Komisijai, PV/AP un visām dalībvalstīm pielikt lielākas pūles, lai pilnībā īstenotu *GAP* un sasniegtu tajā noteiktos darbības rezultātu standartus; pauž nožēlu par to, ka 2018. gadā mērķis ar vismazāko *GAP II* ietvaros paziņoto darbību skaitu bija apkarot sieviešu un meiteņu tirdzniecību jebkāda veida ekspluatācijas nolūkā un ka tas bija vienīgais mērķis, attiecībā uz kuru paziņoto darbību skaits salīdzinājumā ar 2017. gadu bija samazinājies;
4. atzinīgi vērtē Komisijas priekšlikumu 2020. gadā veikt pārskatīšanu un iesniegt jaunu *GAP 2021.–2025. gada laikposmam (GAP III)*; uzsver, ka attiecībā uz *GAP III* būtu jāvadās pēc pašreizējā *GAP (GAP II)* nospraustā kursa un jāpaplašina šis kurss un ka būtu jāņem vērā pašreizējā *GAP* īstenošanā gūtā pieredze; uzsver — lai nodrošinātu šī dokumenta efektīvu īstenošanu, tas ir jāizstrādā oficiāla paziņojuma veidā; atgādina, ka kopējai ārpolitikai un drošības politikai piemēro īpašus noteikumus un procedūras un ka ES un dalībvalstu attīstības sadarbības politikai vajadzētu būt savstarpēji papildinošai un pastiprinošai, pilnībā ievērojot ES principus un līgumus, tostarp LES 2., 3. un 5. pantu; atzinīgi vērtē to, ka Komisija attiecībā uz to pieeju dzimumu līdztiesībai ar ārējās darbības palīdzību dalībvalstīm ieteikusi to kompetences jomās īstenot politiskus mērķus saskaņā ar *GAP*;
5. atzinīgi vērtē ES rīcības plānu attiecībā uz SMD un prasa to stingri īstenot; atzinīgi vērtē SMD programmas veicināšanas iekļaušanu 2018. gada kopīgajā deklarācijā par ES un NATO sadarbību ES un NATO sadarbību; atzinīgi vērtē lēmumu atjaunināt ES Rīcības plānu cilvēktiesību un demokrātijas jomā un prasa tajā iekļaut integrētu pieeju dzimumu

līdztiesībai un konkrētas darbības dzimumu līdztiesības un sieviešu tiesību, tostarp SRVT, atbalstīšanai; turklāt atzinīgi vērtē jauno ES stratēģiju cilvēku tirdzniecības izskaušanai, kas iepļānota attiecībā uz 2021. gadu;

6. prasa nodrošināt vēl lielāku politikas saskaņotību un koordinēšanu vairāku ES ārējā darbībā iekļautu saistību attiecībā uz dzimumu līdztiesību īstenošanā; uzsver, ka ES stratēģiskajai pieejai vajadzētu būt saistītai un sinhronizētai ar jauno *GAP III*, un prasa ES 2019. gada ES rīcības plānu attiecībā uz SMD iekļaut *GAP III* kā atsevišķu nodaļu; uzsver pašreizējā ar SMD programmu saistītā normatīvā satvara nozīmi; uzstāj, ka šim satvaram būtu jāklūst par pamatu visām darbībām ES un starptautiskā līmenī un ka ir stingri jānoraida jebkādi mēģinājumi atteikties no šajā jomā noteiktajām saistībām vai tās vājināt;
7. aicina visas dalībvalstis pieņemt feministisku ārpolitiku un drošības politiku, kas novērstu šķēršļus sievietēm iegūt un saglabāt ne tikai augsta līmeņa vadošu lomu un vadošus amatus, piemēram, vēstnieka un starpnieka amatu starptautiskās miera sarunās, bet arī iesācēja līmeņa amatus; atgādina, ka būtu jāņem vērā faktori, kas varētu kavēt sieviešu līdzdalību, piemēram, tādu politiku trūkums, kuras veicina darba un privātās dzīves līdzsvaru, ģimenes pienākumu nevienlīdzīga sadale un gaidas, ka sievietes būs galvenās aprūpētājas, jo šādi faktori bieži vien noved pie tā, ka sievietes pārtrauc karjeru vai pāriet uz nepilna laika darbu, kā arī būtu jāņem vērā vispārējā sabiedrības izpratne par sieviešu līderību; turklāt uzsver, ka sieviešu līderības mērķu aktīvā atbalstīšanā SMD programmā viens no ES pamatprincipiem ir vienāds atalgojums par vienādu darbu un ka tas būtu integrējams, uzlabojot sieviešu ekonomiskās un sociālās tiesības gan ārpus ES, gan ES; atgādina, ka dalībvalstīm ir pienākums izskaust diskrimināciju dzimuma dēļ attiecībā uz visiem atalgojuma par tādu pašu darbu un par vienādas vērtības darbu aspektiem un nosacījumiem;

Dzimumu līdztiesība kā viens no ES ārējās darbības vadošajiem principiem

8. aicina EĀDD, attiecīgos Komisijas dienestus, Eiropas aģentūras, kas strādā ārpus Eiropas Savienības robežām, un dalībvalstis sistemātiski iekļaut integrētu pieeju dzimumu līdztiesībai un interseksionālu perspektīvu ES ārpolitikā un drošības, paplašināšanās, tirdzniecības un attīstības politikā, tostarp daudzpusējos forumos un visu politiku noteikšanā, politiskos un stratēģiskos dialogos, publiskos paziņojumos, globālos ziņojumos par stāvokli cilvēktiesību jomā, kā arī uzraudzības, vērtēšanas un ziņošanas procesos; uzstāj, ka dzimumu līdztiesībai vajadzētu būt pamatvērtībai visās ES ārējās darbībās;
9. uzsver, ka būtu jāveic turpmāka ES politikām un praksei, kā arī pašreizējam plānošanas ciklam raksturīgās varas dinamikas analīze, lai pētītu tās ietekmi uz dzimumu līdztiesību un atbilstoši rīkotos;
10. atgādina, ka visās ES ārējās darbībās ir svarīgi integrēt interseksionālu perspektīvu un ka ES darbībās būtu jāņem vērā pieredze, ko guvušas sievietes ar dažādu izcelsmi, pieredzi un zināšanām un it īpaši sievietes, kuras saskaras ar savstarpēji ietekmējošiem diskriminācijas un marginalizācijas veidiem vecuma, dzimuma, rases, reliģiskās piederības, sociālekonomiskā un juridiskā statusa, spēju, seksuālās orientācijas vai dzimumidentitātes dēļ; atgādina, ka sievietes nav viendabīga grupa un ka viņu viedokļi atšķiras;

11. uzsver nepieciešamību visaugstākajā politiskajā līmenī nodrošināt pastāvīgu apņemšanos īstenot *GAP III*; prasa, lai *GAP III* tiktu precizēts, ka 85 % no oficiālās attīstības palīdzības (OAP) ir piešķirami programmām, kuru galvenais vai viens no svarīgākajiem mērķiem ir dzimumu līdztiesība, un aicina šo plašāko saistību ietvaros ievērojamu OAP summu piešķirt programmām, kuru viens no galvenajiem mērķiem ir dzimumu līdztiesība, tostarp SRVT; prasa veikt turpmākas mērķtiecīgas darbības, lai panāktu dzimumu līdztiesību; turklāt prasa, lai ar jaunā *GAP* palīdzību tiktu pastiprināta stabilitā uz faktiem balstītā no *GAP II* pārņemtā pieeja, ar kuru saskaņā tiek izmantota kvalitatīva analīze, lai izvērtētu šādu programmu reālo ietekmi uz dzimumu līdztiesības veicināšanu; prasa uzlabot ziņošanu par dzimumu līdztiesībai paredzēto ES finansējumu, kas piešķirts un izmaksāts partnervalstīs, izmantojot *GAP III*;
12. Iesaka, lai *GAP III* būtu skaidri un izmērāmi gūto panākumu rādītāji ar noteiktu termiņu nolūkā uzraudzīt īstermiņa, vidēji ilga termiņa un ilgtermiņa izmaiņas, noteikta dažādu dalībnieku atbildība un skaidri mērķi katrā partnervalstī, izstrādāti ciešā sadarbībā ar attiecīgo partnervalsti un aktīvi iesaistot vietējās pilsoniskās sabiedrības organizācijas, citus attiecīgos pilsoniskās sabiedrības dalībniekus un vietējos mazos un vidējos uzņēmumus (MVU); aicina EĀDD, Komisiju un ES dalībvalstis, izmantojot jauno *GAP*, atkārtoti apņemties integrēt dzimumu līdztiesības aspektu visās nozarēs; aicina EĀDD, attiecīgos Komisijas dienestus un ES dalībvalstis ierosināt turpmākas darbības, kuru mērķis ir dzimumu līdztiesības nodrošināšana;
13. prasa ar *GAP III* palīdzību izrādīt pretestību masveida negatīvajai reaģēšanai attiecībā uz sievietes un LGBTIK+ tiesībām, uzlabojot sievietes un meiteņu piekļuvi izglītībai, informācijai un SRVT, un nodrošināt viņu aizsardzību pret piespiešanu, vardarbību, diskrimināciju un ļaunprātīgu izmantošanu; turklāt uzsver, ka jaunajam *GAP* būtu skaidri jāietver sievietes aizsardzība un līdzdalība un viņu tiesību veicināšana jebkādā kontekstā, tostarp nestabilās valstīs un konfliktsituācijās;
14. uzskata, ka izglītība ir ļoti svarīga, lai panāktu dzimumu līdztiesību un palielinātu sievietes un meiteņu iespējas; tādēļ prasa ES gaidāmajā *GAP III* pastiprināt tās saistības veicināt dzimumu līdztiesību un apkarot dzimumu stereotipus izglītības sistēmā un ar tās palīdzību; šajā sakarā prasa apsvērt dažādas iespējas zinātnes, tehnoloģijas, inženierzinātņu un matemātikas jomā;
15. atzinīgi vērtē ES stratēģisko pieeju SMD un 2019. gadā pieņemto ES rīcības plānu attiecībā uz SMD un pieprasa tos stingri īstenot; tomēr pauž nožēlu, ka, neraugoties uz skaidriem mērķiem un rādītājiem, šīs politiskās saistības, izrādās, joprojām ir grūti izpildīt, un prasa turpināt centienus šajā jomā; uzsver nacionālo rīcības plānu nozīmi SMD programmas īstenošanā; atzinīgi vērtē to, ka gandrīz visas ES dalībvalstis līdz šī gada beigām pieņems savus nacionālos rīcības plānus attiecībā uz ANO Drošības padomes rezolūciju Nr. 1325; tomēr pauž nožēlu, ka tikai viena no tām ir piešķirusi līdzekļus sava attiecīgā rīcības plāna īstenošanai; aicina dalībvalstis piešķirt līdzekļus minētā plāna īstenošanai un izstrādāt nacionālos parlamentārās uzraudzības mehānismus, kā arī ieviest kvotas sievietes līdzdalībai kontroles, izvērtēšanas un uzraudzības mehānismos; pauž nožēlu par to, ka daudzi ES institūciju darbinieki savā darbā nav integrējuši SMD programmu un ka tā tiek uzskatīta par tādu, ko katrs var piemērot pēc saviem ieskatiem un ar mērķi uzlabot misiju efektivitāti, nevis par veidu, kā nodrošināt sievietes tiesības un dzimumu līdztiesību kā tādas;

16. aicina Komisiju pastiprināt centienus īstenot strukturētu pieeju, kas paredz dzimumu līdztiesības principa ievērošanu budžeta plānošanā, nolūkā rūpīgi izsekot līdzī visiem attiecīgajiem izdevumiem, tostarp ārējās darbības jomā, organizēt dažādo ES finansēto programmu ietekmes uz dzimumu līdztiesību *ex ante* un *ex post* izvērtēšanu un ziņot par to Eiropas Parlamentam; uzsver, ka šādai izvērtēšanai būtu jābalstās uz datiem dalījumā pēc dzimuma un vecuma un ka tās rezultāti būtu jāintegrē plānošanas ciklā; uzsver nepieciešamību uzlabot datu analīzes dalījumā pēc dzimuma ticamību, saskaņojot ES delegāciju vāktos datus tā, lai tie būtu salīdzināmi; prasa datu analīzei pēc dzimuma atvēlēt lomu valstu stratēģiju mērķu, programmu, projektu un dialoga noteikšanā;
17. prasa atbalstu tam, lai 85 % no konkrētajam mērķim paredzētā finansējuma tikti piešķirti programmām, kuru galvenais vai viens no svarīgākajiem mērķiem ir dzimumu līdztiesība ierosinātās regulas, ar ko izveido Kaimiņattiecību, attīstības sadarbības un starptautiskās sadarbības instrumentu (*NDICI*), ietvaros un mazināt administratīvos ierobežojumus, lai nodrošinātu finansējuma pieejamību vietējām un mazām pilsoniskās sabiedrības organizācijām; uzsver, ka ir svarīgi *NDICI* regulas ietvaros par skaidriem mērķiem noteikt turpmāku dzimumu līdztiesības aspekta integrēšanu un mērķtiecīgas darbības šajā jomā un nodrošināt, ka partneri var rēķināties ar pietiekamu politisko un finansiālo atbalstu tās īstenošanai; prasa izmantot dzimumspecifiskus rādītājus visu to ES ārpolitikas un drošības politikas darbību projektu atlases, uzraudzības un izvērtēšanas posmā, kuras saņem finansējumu no ES budžeta; uzsver nepieciešamību palielināt pašreizējo un nākotnes ES resursu izmantošanas efektivitāti, budžeta plānošanā ievērojot dzimumu līdztiesības principu, it īpaši laikā, kad jātiek galā ar tādiem sarežģītiem uzdevumiem kā nākamā daudzgadu finanšu shēma (DFS), budžeta ierobežojumi un Covid-19 krīzes seku novēršana;
18. aicina Komisiju, EĀDD un ES delegācijas atzīt meitenes un jaunietes par pārmaiņu virzītājiem un atbalstīt viņu drošu, jēgpilnu un iekļaujošu līdzdalību pilsoniskajā un sabiedriskajā dzīvē, tostarp, ņemot vērā jauniešu vadīto organizāciju atsauksmes un atbalstot viņas ar spēju veidošanas palīdzību; uzsver meiteņu, jauniešu un sieviešu pozitīvo lomu ilgtspējīga miera un sociālās kohēzijas nodrošināšanā, tostarp ar meiteņu un sieviešu vadītu vietējo iniciatīvu palīdzību konfliktu novēršanas un miera veidošanas jomā; prasa ES un dalībvalstīm nodrošināt atbilstošus budžeta līdzekļus izglītībai ārkārtas situācijā, lai nodrošinātu, ka ikviens meitene var gūt panākumus, neraugoties uz konfliktu un dabas katastrofu radītajiem apstākļiem;
19. atzīst, ka humanitārās krīzes saasina ar SRVT saistītas problēmas, un atgādina, ka krīzes zonās, it īpaši tādu neaizsargātu grupu kā bēgļi un migranti vidū, sievietes un meitenes ir īpaši pakļautas seksuālai vardarbībai, seksuāli transmisīvām slimībām, seksuālai izmantošanai, izvarošanai kā kara ierocim un nevēlamai grūtniecībai; aicina Komisiju un dalībvalstis humānās palīdzības sniegšanā — tostarp humānās palīdzības sniedzēju apmācības un pašreizējā un nākotnes finansējuma ziņā — augstu prioritāti piešķirt dzimumu līdztiesībai un SRVT, kā arī pārskatbildībai un iespējai vērsties tiesā un saņemt tiesisko aizsardzību seksuālo un reproduktīvo tiesību pārkāpšanas un ar dzimumu saistītas vardarbības gadījumā; uzsver, ka liela nozīme ir ESAO Attīstības palīdzības komitejas (*DAC*) Ieteikumam par seksuālas izmantošanas, aizskaršanas un uzņēmāšanās izbeigšanu attīstības sadarbības un humānās palīdzības jomā; šajā sakarā atzinīgi vērtē to, ka attīstības sadarbības un humānās palīdzības jomā darbojošās ieinteresētās personas īpašu uzmanību velta vardarbības un aizskaršanas izturēšanās novēršanai konfliktsituācijās; aicina Komisiju un ES dalībvalstis publiski atbalstīt

sieviešu tiesību organizāciju, kā arī sieviešu vadītu organizāciju un sieviešu cilvēktiesību aizstāvju iekļaušanu koordinēšanas un lēmumu pieņemšanas struktūrās humānās palīdzības jomā;

20. prasa izpētīt sinerģiju starp ES iekšējām un ārējām programmām, lai nodrošinātu saskaņotu un pastāvīgu pieeju politikām Eiropas Savienībā un ārpus tās, piemēram, sieviešu dzimumorgānu kropļošanas gadījumā;
21. aicina Komisiju ieviest uz vērtībām balstītu ES tirdzniecības politiku, kas nodrošinātu augstu darba un vides tiesību aizsardzības līmeni un pamatbrīvību un cilvēktiesību, tostarp dzimumu līdztiesības, ievērošanu; atgādina, ka visos ES tirdzniecības un investīciju nolīgumos ir jāintegrē dzimumu līdztiesības aspekts un jāiekļauj vērienīga un īstenojama sadaļa par tirdzniecību un ilgtspējīgu attīstību; atgādina arī, ka sarunas par tirdzniecības nolīgumiem varētu būt svarīgs instruments dzimumu līdztiesības veicināšanai un sieviešu iespēju palielināšanai trešās valstīs, un prasa datus par tirdzniecības ietekmi vākt dalījumā pēc dzimuma; prasa ES un tās dalībvalstīm *ex ante* un *ex post* ietekmes izvērtējumos iekļaut ES tirdzniecības politikas un nolīgumu ietekmi uz dzimumu līdztiesību konkrētās valstīs un nozarēs; uzsver, ka analīzes pēc dzimuma rezultāti būtu jāņem vērā tirdzniecības sarunās — pievēršot uzmanību gan pozitīvajai, gan negatīvajai ietekmei visā procesā no sarunām līdz īstenošanai — un ka tie būtu jāpapildina ar pasākumiem, kuru mērķis ir novērst vai kompensēt iespējamo negatīvo ietekmi; atzinīgi vērtē Komisijas apņemšanos pirmo reizi ES pastāvēšanas vēsturē nodrošināt īpašas dzimumu līdztiesībai veltītas nodaļas iekļaušanu modernizētajā Čīles un ES asociācijas nolīgumā un prasa veicināt un atbalstīt šādas sadaļas iekļaušanu visos turpmākajos ES tirdzniecības un investīciju nolīgumos, balstoties uz pastāvošajiem starptautiskajiem piemēriem un uz to pievienoto vērtību pēc attiecīgu izvērtējumu veikšanas;
22. aicina dalībvalstis pilnībā ievērot kopējo nostāju par ieroču eksportu un īpaši aicina tās ņemt vērā risku, ka eksportētie materiāli varētu tikt izmantoti ar dzimumu saistītas vardarbības vai pret sievietēm vai bērniem vērstas vardarbības vai tās atvieglošanas nolūkā; uzsver, ka dzimumsensitīva pieeja nozīmē uz cilvēku vērstu drošības pieeju, kuras mērķis ir uzlabot sieviešu drošību, tostarp ekonomisko, sociālo un veselības drošību;

Īpašas uzmanības veltīšana dzimumu līdztiesībai un daudzveidībai ES institucionālajā kultūrā galvenajās mītnēs un delegācijās

23. aicina dalībvalstis izveidot oficiālu darba grupu dzimumu līdztiesības jautājumos; prasa izveidot jaunu Padomes organizatorisku institūciju dzimumu līdztiesības jautājumos, kura pulcētu kopā par dzimumu līdztiesību atbildīgos ES dalībvalstu ministrus un valsts sekretārus, lai atvieglotu dzimumu līdztiesības aspekta integrēšanu visās ES politikās, tostarp ārpolitikā un drošības politikā;
24. atzinīgi vērtē darbu, ko līdz šim veikuši EĀDD galvenais padomdevējs dzimumu jautājumos un ES neoficiālā darba grupa SMD jautājumos, tostarp lai nodrošinātu attiecīgo pilsoniskās sabiedrības organizāciju līdzdalību to diskusijās; tomēr pauž nožēlu par ierobežoto kapacitāti galvenā padomdevēja dzimumu jautājumos amata pienākumu pildīšanai atvēlētā personāla un resursu ziņā un prasa, lai šo amatu ieņemošā persona atskaitītos tieši PV/AP; uzsver nepieciešamību vēl efektīvāk izmantot šim

amatam piešķirtos līdzekļus; aicina PV/AP turpināt centienus dzimumu līdztiesības aspekta integrēšanas jomā, katrā EĀDD direktoratā iecelt pilnu darba laiku strādājošu padomdevēju dzimumu līdztiesības jautājumos, kurš atskaitītos tieši galvenajam padomdevējam, un mudināt savus darbiniekus cieši sadarboties ar Eiropas Dzimumu līdztiesības institūtu; uzsver, ka zināšanu apmaiņa starp ES iestādēm un aģentūrām ir svarīgs un ļoti efektīvs instruments, lai izvairītos no augstām administratīvajām izmaksām un birokrātijas nevajadzīgas palielināšanās;

25. atzinīgi vērtē EĀDD dzimumu līdztiesības un vienlīdzīgu iespēju stratēģiju 2018.–2023. gadam un prasa to atjaunināt, iekļaujot konkrētas, izmērāmas un saistošas politiskas saistības attiecībā uz sieviešu pārstāvību vadošos amatos; uzstāj uz to, lai tiktu sasniegts mērķis — 50 % sieviešu vadošos amatos, tostarp delegāciju un kopējās drošības un aizsardzības politikas (KDAP) misiju un operāciju vadītāju amatā; atzinīgi vērtē Komisijas panākto progresu šajā jomā — 41 % no visu līmeņu vadītājiem ir sievietes; pauž nožēlu par to, ka EĀDD ir tālu no minētā mērķa sasniegšanas, jo sievietes ieņem tikai divus no astoņiem ES īpašā pārstāvja amatiem, 31,3 % — no vidējā līmeņa vadošajiem amatiem un 26 % — no augstākā līmeņa vadošajiem amatiem; aicina pašreizējo PV/AP veikt nepieciešamos pasākumus, lai labotu šo situāciju, un aicina dalībvalstis izvirzīt vairāk sieviešu kandidatūras vadošiem amatiem;
26. norāda uz dažādības trūkumu ES iestādēs un tāpēc uzsver, ka ir svarīgi noteikt mērķus dažādības jomā, it īpaši attiecībā uz rasi, spējām un etnisko izcelsmi; uzsver, ka EĀDD būtu jāpielāgo savas darbā pieņemšanas un nolīgšanas procedūras, lai lielāku uzmanību pievērstu dažādībai un iekļaušanai; uzsver nepieciešamību pēc dzimumsensitīvām darbā pieņemšanas procedūrām, tostarp Eiropas Personāla atlases birojā; prasa, lai vidējā un augstākā līmeņa vadītāju darba aprakstos būtu iekļauta dzimumsensitīva pārvaldība;
27. aicina PV/AP nodrošināt, ka ES delegāciju vadītāji ārvalstīs ir oficiāli atbildīgi par to, lai dzimumu līdztiesība tiktu integrēta visos delegāciju darba aspektos un lai viņi par to ziņotu; aicina PV/AP nodrošināt, ka ES delegācijās ir izveidoti īpaši dzimumu līdztiesības kontaktpunkti, lai nodrošinātu vienmērīgu darbplūsmu un līdz minimumam samazinātu birokrātiju; uzsver, ka dzimumu līdztiesības kontaktpunktu rīcībā vajadzētu būt pietiekamiem resursiem un laikam to uzdevumu veikšanai, kā arī darba aprakstiem, kuros sīki izklāstīti to pienākumi; uzsver, ka šiem kontaktpunktiem vajadzētu tieši atskaitīties delegācijas/nodaļas vadītājam, vajadzētu būt piekļuvei visiem attiecīgajiem dokumentiem un apmācībai, kas nepieciešami to pienākumu veikšanai, un ka attiecīgā gadījumā tiem būtu jāuzņemas pārvaldības pienākumi; prasa izstrādāt līdztiesības pamatnostādnes visām ES delegācijām un šajā sakarā ieviest tiešsaistes ziņošanu, izstrādāt skaidrus paraugus un izdot rokasgrāmatu, lai atvieglotu delegāciju darbu;
28. uzsver, ka dzimumu līdztiesību nav iespējams panākt bez dzimumu līdztiesības principa ievērošanas vadības procesā; šajā sakarā prasa ieviest obligātu un īpaši pielāgotu apmācību par dzimumu līdztiesību un dzimumu līdztiesības aspekta integrēšanu visiem EĀDD vadošajiem darbiniekiem, ES diplomātisko dienestu personālam un KDAP misiju un operāciju vadītājiem/komandieriem; uzsver, ka jauno ES delegāciju vadītāju pilnvarojuma vēstulēs un darba aprakstā būtu jāiekļauj īpaša atsauce uz dzimumu līdztiesību; uzsver, ka viņu vērtējumos būtu jāiekļauj īpaši kritēriji, pēc kuriem tiktu vērtēts viņu darbs, kas veikts, lai nodrošinātu integrētu pieeju dzimumu līdztiesībai; uzsver, ka sieviešu tiesību un dzimumu līdztiesības veicināšanai vajadzētu būt visu ES īpašo pārstāvju horizontālajām prioritātēm un šo pārstāvju, it īpaši ES īpašā pārstāvja

cilvēktiesību jautājumos, pilnvarojuma vadošam principam;

29. uzsver, ka sieviešu līdzdalība KDAP misijās veicina šo misiju efektivitāti un stimulē ES kā sieviešu un vīriešu vienlīdzīgu tiesību aktīvas atbalstītājas uzticamību visā pasaulē; atzinīgi vērtē to, ka visas civilās KDAP misijas tagad ir iecēlušas padomdevēju dzimumu līdztiesības jautājumos, un aicina militārās KDAP misijas darīt to pašu; mudina ES dalībvalstis par kandidātēm uz esošajām vakancēm izvirzīt sievietes; prasa, lai viss ES norīkotais militārais un civilais personāls tiktu pietiekami apmācīts dzimumu līdztiesības un SMD jautājumos un it īpaši par to, kā savos uzdevumos integrēt dzimumu līdztiesības aspektu; pauž nožēlu par to, ka joprojām ļoti mazs ir KDAP misijās un it īpaši militārajās operācijās strādājošo sieviešu skaits; mudina EĀDD aktīvi atbalstīt nepieciešamību par konkrētu mērķi izvirzīt sieviešu skaita palielināšanu ES krīzes pārvarēšanas misijās un operācijās un uzņemt attiecīgas politiskās saistības; mudina dalībvalstis izpētīt veidus, kā stiprināt darbā pieņemšanas un paturēšanas politiku un veicināt sieviešu līdzdalību miera veidošanas un uzturēšanas misijās; uzsver nepieciešamību iekļaut jaunu budžeta pozīciju, no kuras tiktu finansēts padomdevēja dzimumu līdztiesības jautājumos amats militārajās KDAP misijās;
30. uzsver, ka tikai dažas ES KDAP misijas nodrošina apmācību par seksuālu uzmākšanos un ar dzimumu saistītu aizskarošu izturēšanos, un aicina EĀDD un dalībvalstis nodrošināt obligātu apmācību šāda veida uzvedības apkarošanai visās misijās un operācijās un cietušo un trauksmes cēlēju efektīvu aizsardzību; prasa modernizēt Atjauninātos vispārējos uzvedības standartus KDAP misijām un operācijām, tajos iekļaujot principu, kas paredz nulles toleranci pret ES vadības un pārvaldības bezdarbību seksuālas uzmākšanās un ar dzimumu saistītas aizskarošas izturēšanās gadījumos;
31. mudina PV/AP un dalībvalstis ar KDAP saistītos Padomes lēmumos un misiju pilnvarojumos iekļaut atsauci uz ANO Drošības padomes rezolūciju Nr. 1325 un no tās izrietošajām rezolūcijām, kā arī nodrošināt, lai KDAP misijām un operācijām būtu ikgadējs rīcības plāns par to, kā īstenot gaidāmā *GAP III* un ES rīcības plāna attiecībā uz SMD mērķus; prasa datu analīzi pēc dzimuma integrēt jaunajos KDAP instrumentos, tostarp Eiropas Aizsardzības fondā un ierosinātajā Eiropas Miera nodrošināšanas fondā;
32. atzinīgi vērtē par dzimumu līdztiesības jautājumiem atbildīgo personu tīkla vēršanos plašumā, kā arī vadības atbalstu tam un apmācības pieejamību attiecīgajām personām; šajā sakarā atzīmē — lai pastiprinātu darbu pie dzimumu līdztiesības un dzimumu līdztiesības aspekta integrēšanas, tika organizēta Rietumbalkānos un Turcijā izveidoto kontaktpunktu dzimumu līdztiesības jautājumos darbinieku reģionāla sanāksme; atzinīgi vērtē uzlaboto sadarbību ar Rietumbalkāniem G7 partnerības iniciatīvas ietvaros, ES vienojoties par partnerību ar Bosniju un Hercegovinu, lai uzlabotu SMD programmu;
33. uzsver, ka ir svarīgi veicināt dzimumu līdztiesību ES ārpolitikā, tostarp, izmantojot Parlamenta attiecības ar trešām valstīm; šajā sakarā atzinīgi vērtē Parlamenta delegāciju lēmumu katrā delegācijā iecelt pārstāvi dzimumu līdztiesības jautājumos; uzsver nepieciešamību veicināt līdztiesību un dažādību visās delegāciju darbībās, tostarp oficiālās parlamentārajās sanāksmēs ar trešo valstu pārstāvjiem;

Sieviešu un meiteņu tiesību aizsardzības un virzīšanas un viņu līdzdalības veicināšanas

noteikšana par prioritāti

34. prasa ES un dalībvalstīm ievērot visas starptautiskās saistības, kas attiecas uz globālo dzimumu līdztiesības programmu; turklāt prasa tās mudināt partnervalstis atcelt atrunas, ko tās iekļāvušas attiecībā uz Sieviešu diskriminācijas izskaušanas komiteju (*CEDAW*), un atbalstīt attiecīgās partnervalstis šajā procesā, kā arī īstenot 1995. gadā Pekinā notikušajā ANO Ceturtajā pasaules sieviešu konferencē pieņemto deklarāciju un rīcības plānu, tostarp ar likumdošanas palīdzību;
35. atgādina sieviešu kā miera veidotāju centrālo lomu un uzsver viņu lomas nozīmīgumu dialoga veicināšanā, miera veidošanā un dažādu skatījumu attiecībā uz miera un drošības jēdziena nozīmi sniegšanā; norāda, ka jēgpilnas un vienlīdzīgas sieviešu līdzdalības nodrošināšana ES ārpolitikas sarunās un miera un drošības procesos ir saistīta ar lielāku ekonomisko labklājību, mazāku skaitu cilvēktiesību pārkāpumu un drošības, demokrātijas un ilgtspējīga miera veicināšanu pasaulē; atzīmē, ka sieviešu tiesību aktīva atbalstīšana krīžu vai konfliktu skartās valstīs sekmē stiprāku un izturīgāku kopienu veidošanos; aicina PV/AP, EĀDD un dalībvalstis aizsargāt meiteņu un sieviešu tiesības un saistībā ar ES konfliktu novēršanas un starpniecības darbībām nodrošināt viņu pilnīgu un jēgpilnu līdzdalību dažādajos konflikta cikla posmos;
36. norāda, ka ir ļoti svarīgi apņemties novērst un apkarot visu veidu seksuālu un ar dzimumu saistītu vardarbību, tostarp intīmā partnera vardarbību, vardarbību tiešsaistē, kaitīgas paražas, piemēram, sieviešu dzimumorgānu kropļošanu un bērnu, agrīnas un piespiedu laulības, goda aizstāvēšanas vārdā pastrādātu vardarbību, ar konfliktiem saistītu seksuālu un ar dzimumu saistītu vardarbību, cilvēku tirdzniecību, seksuālu izmantošanu, ļaunprātīgu izmantošanu un uzmākšanos, kā arī saukt pie kriminālatbildības šādu noziegumu izdarītājus; uzsver, ka šajā sakarā ir nepieciešams sniegt palīdzību no šādas vardarbības cietušām personām; uzsver, ka īpaša uzmanība būtu pievēršama sievietēm un meitenēm, kas saskaras ar vairākiem un interseksionāliem diskriminācijas veidiem; prasa ES un tās dalībvalstis ratificēt Stambulas konvenciju kā pirmo juridiski saistošo starptautisko instrumentu, kura mērķis ir novērst un apkarot vardarbību pret sievietēm, un tādējādi rādīt piemēru pasaules mērogā un savās ārējās attiecībās padarīt ticamu apņemšanos izskaust šādu vardarbību; prasa pārskatīt un atjaunināt ES pamatnostādnes par vardarbību pret sievietēm un meitenēm un sieviešu un meiteņu visa veida diskriminācijas apkarošanu;
37. uzsver, ka dzimumu līdztiesību nav iespējams panākt bez vīriešu un zēnu iesaistīšanas; uzskata, ka dzimumu līdztiesības veicināšanas procesā vīrieši un zēni ir jāaicina piedalīties un aktīvi sniegt ieguldījumu kā pārmaiņu radītājiem, tādējādi vērsties pret dzimumu stereotipiem; īpaši atgādina par vīriešu un zēnu lomu un atbildību seksuālās un ar dzimumu saistītas vardarbības apkarošanā;
38. aicina PV/AP, EĀDD un dalībvalstis nodrošināt ES pamatnostādņu par cilvēktiesību aizstāvjiem pilnīgu īstenošanu un pieņemt pielikumu, kura mērķis būtu atzīt un izstrādāt papildu stratēģijas un instrumentus, lai labāk un efektīvāk reaģētu uz konkrētām situācijām, draudiem un riska faktoriem, ar ko saskaras cilvēktiesību aizstāves, tostarp meitenes un jaunietes aktīvistes, un novērstu šādas situācijas; prasa nekavējoties piemērot dzimumu perspektīvu un specifiskus pasākumus, lai atbalstītu cilvēktiesību aizstāves visās programmās un instrumentos, kuru mērķis ir aizsargāt cilvēktiesību aizstāvjus;

39. uzsver, ka daudzās pasaules daļās sieviešu un meiteņu tiesības netiek pilnībā garantētas un ka pilsoniskās sabiedrības organizācijas, tostarp sieviešu un meiteņu tiesību organizācijas, saskaras ar pieaugošiem izaicinājumiem pasaulē pieejamajā demokrātiskajā telpā, kas aizvien vairāk sarūk; atgādina par būtisko darbu, ko pilsoniskās sabiedrības organizācijas paveikušas uz vietas, lai uzturētu mieru un veicinātu sieviešu iesaistīšanos miera procesos, politikā, pārvaldībā, institūciju veidošanā un tiesiskuma un drošības jomā; aicina ES delegācijas uzraudzīt masveida negatīvo reakciju pret dzimumu līdztiesību un SRVT un pilsoniskās sabiedrības telpas sašaurināšanās tendenci, kā arī veikt konkrētus pasākumus, lai pilsonisko sabiedrību aizsargātu pret draudiem, aizskarošu izturēšanos, vardarbību un naida runu; mudina Komisiju, EĀDD, dalībvalstis un ES delegāciju vadītājus nodrošināt atbalstu — tostarp veicinot pienācīga līmeņa spēju veidošanu — vietējām pilsoniskās sabiedrības organizācijām, tostarp sieviešu organizācijām un cilvēktiesību aizstāvjiem, un sadarbību un apspriešanos ar tiem padarīt par sava darba standartelementu; mudina Komisiju un dalībvalstis atbalstīt iniciatīvas, kuru mērķis ir izradīt pretestību negatīvām dzimumu normām un stereotipiem un pārveidot tos jebkādā kontekstā;
40. aicina Komisiju un EĀDD sistemātiski atbalstīt SRVT, jo šāds atbalsts palīdzēs sasniegt visus ar veselību saistītos IAM, piemēram, pirmsdzemdību aprūpes pieejamības nodrošināšanu un pasākumus, lai izvairītos no paaugstināta riska dzemdībām un samazinātu zīdaiņu un bērnu mirstību; norāda uz nepieciešamību atbalstīt ģimenes plānošanas un māšu veselības aprūpes pakalpojumu, visaptverošas vecumam atbilstošas dzimumizglītības, kontracepcijas un drošu un likumīgu aborta veikšanas pakalpojumu pieejamību un ievērot sieviešu tiesības pieņemt lēmumus par savu ķermeni un būt aizsargātām pret jebkāda veida diskrimināciju, piespiešanu vai vardarbību šajā sakarā; aicina Komisiju apkarot pret abortu vērstās politikas (*global gag rule*) ietekmi, ar ES ārējā dimensijā pieejamo finansēšanas instrumentu palīdzību ievērojami palielinot SRVT paredzēto finansējumu;
41. atgādina, ka kultūras un strukturālās dzimumu nevienlīdzības dēļ sievietes un meitenes ir nesamērīgi pakļautas klimata pārmaiņu ietekmei; atzīst, ka dzimumu līdztiesība ir būtiski svarīga, lai panāktu mieru, drošību, ilgtspējīgu attīstību un ar klimatu saistīto izaicinājumu efektīvu pārvaldību, un ka, lai panāktu taisnīgu pārkārtošanos, kurā neviens netiek atstāts novārtā, izšķiroša nozīme ir intersekcijai perspektīvai; norāda, ka tikai 30 % no sarunu vedējiem klimata politikas jomā ir sievietes, un atgādina, ka jēgpilna un vienlīdzīga sieviešu līdzdalība ES, valsts un vietējā līmeņa lēmumu pieņemšanas strukturālās klimata politikas un ar to saistītās rīcības jomā ir būtiski svarīga, lai sasniegtu ilgtermiņa mērķus klimata jomā; stingri iesaka, lai *GAP III* tiktu skaidri norādīta tā saikne ar Parīzes nolīgumu, un prasa ES un tās dalībvalstīm nodrošināt sieviešu organizācijām piekļuvi starptautiskiem finanšu līdzekļiem, kas paredzēti pasākumiem klimata jomā;
42. pauž nožēlu, ka sievietes un meitenes visā pasaulē joprojām ir pakļautas sistemātiskai dažāda veida diskriminācijai; atzīmē nepieciešamību apkarot sieviešu nabadzību, nodrošinot viņām vienlīdzīgu piekļuvi ekonomikas resursiem; atgādina, ka labāka sieviešu iekļaušana darba tirgū, lielāks atbalsts sieviešu uzņēmējdarbībai, vienlīdzīga piekļuve — tostarp sieviešu uzņēmēju piekļuve — kapitālam, sieviešu un vīriešu vienlīdzīgu iespēju un vienlīdzīgas darba samaksas nodrošināšana un darba un privātās dzīves līdzsvara veicināšana ir pamatfaktori tam, lai panāktu ilgtermiņa ilgtspējīgu un iekļaujošu ekonomikas uzplaukumu, apkarotu nevienlīdzību un sekmētu sieviešu

finansiālo neatkarību; šajā sakarā aicina dalībvalstis un ES iestādes attiecīgā gadījumā uzlabot finansējuma pieejamību, tostarp ar mikrokredītu palīdzību, un sadarboties ar partnervalstīm, lai uzlabotu sieviešu statusu, tostarp tādās jomās kā mantojuma tiesības uz īpašumu un zemi, juridiskā statusa un finanšu un digitālo prasmju pieejamība un aizsardzība pret bērnu darbu un citiem ekspluatācijas veidiem;

43. uzsver nepieciešamību ES migrācijas politikas ietvaros īstenot tādu dzimumu perspektīvu, kas garantē sieviešu un meiteņu patvēruma meklētāju un bēgļu tiesības, nekavējoties ieviest tādas patvēruma un migrācijas procedūras, kurās tiek ņemts vērā dzimumu līdztiesības aspekts, un uzlabot darbu pie tā, lai nodrošinātu iespējamu vardarbības, seksuālās uzmākšanās, izvarošanas un sieviešu tirdzniecības gadījumu pienācīgu identificēšanu un aizsardzību pret šīm parādībām uzņemšanas centros visā Eiropā;
44. nosoda jebkāda veida vardarbību pret sievietēm un meitenēm, tostarp cilvēku tirdzniecību; aicina Komisiju un dalībvalstis pastiprināt sadarbību ar trešām valstīm, lai apkarotu jebkādas cilvēku tirdzniecības veidus, īpašu uzmanību pievēršot šīs parādības dzimumu dimensijai nolūkā apkarot tieši bērnu laulības, sieviešu un meiteņu seksuālu izmantošanu un seksa tūrisma; prasa ieviest tādu pieeju cilvēku tirdzniecībai, kurā būtu ņemts vērā dzimumu līdztiesības aspekts, šajā nolūkā visaptveroši pievēršoties tās ietekmei uz plaša cilvēktiesību klāsta izmantošanu;
45. uzstāj, ka meitenēm un sievietēm, kas ir cietušas no izvarošanas kara apstākļos, jābūt pieejamai nediskriminējošai aprūpei un it īpaši vispusīgai medicīniskajai aprūpei; šajā sakarā uzstāj, ka ir jānodrošina visu sieviešu un meiteņu tiesību uz dzīvību un cieņu aizsardzība, aktīvi apkarojot kaitējošus paradumus; uzsver, ka ir jānovērš izvarošanas izmantošana par kara un apspiešanas ieroci un ka ES ir jāizdara spiediens uz trešo valstu valdībām un visam ieinteresētajām personām, kas iesaistītas reģionos, kuros notiek šāda ar dzimumu saistīta vardarbība, ar nolūku izbeigt šādu praksi, saukt pie atbildības vainīgos un strādāt ar personām, kas cietušas no šādas vardarbības un tās skartajām sievietēm un kopienām, lai tām palīdzētu atveseļoties un atgūties;
46. atzīmē pastāvīgo progresu ES un ANO iniciatīvas *Spotlight*, kuras mērķis ir pret sievietēm un meitenēm vērstas vardarbības izskaušana visā pasaulē, īstenošanā — 2018. gadā tās ietvaros programmām Āfrikā un Latīņamerikā paredzētās uzņemtās saistības sasniedza 270 miljonus EUR; prasa ES uzņemties spēcīgu līderību Aicinājuma rīkoties, lai ārkārtas situācijās aizsargātu pret vardarbību, kas saistīta ar dzimumu, īstenošanā un atbalsta sniegšanā personām, kuras piedzīvojušas ar konfliktu saistītu seksuālu un ar dzimumu saistītu vardarbību; atgādina Komisijai un ES dalībvalstīm to, cik svarīgs ir iznākums Oslo konferencei par seksuālas un ar dzimumu saistītas vardarbības izbeigšanu humanitāru krīžu laikā;
47. atzīmē, ka 2018. gadā ES un ANO vienojās par jaunu tālredzīgu prioritāšu kopumu sadarbībai miera atbalsta operācijās un krīžu pārvarēšanā laikposmam no 2019. līdz 2021. gadam; uzsver nepieciešamību par augstākā līmeņa prioritāti noteikt ES un ANO sadarbības platformas izveidošanu SMD jomā;
48. atzīmē — ANO ir brīdinājusi, ka Covid-19 pandēmija atklāj un saasina jebkāda veida nevienlīdzību, tostarp dzimumu nevienlīdzību; pauž dziļas bažas par nevienlīdzīgo mājās veiktās aprūpes un publiskās aprūpes darba sadalījumu — aptuveni 70 % no

pasaules veselības aizsardzības jomas darbaspēka ir sievietes —, par satraucošo ar dzimumu saistītās vardarbības palielināšanos, ko daļēji izraisījis ilgais ierobežošanas periods, un par ierobežoto reproduktīvās un māšu veselības aprūpes pieejamību; tādēļ prasa izstrādāt mērķtiecīgas un konkrētas darbības, lai risinātu problēmu, kas saistīta ar Covid-19 sociālekonomisko ietekmi uz sievietēm un meitenēm; uzsver, ka steidzami ir jādara pieejams atbilstošs finansējums ar nolūku nodrošināt, ka sieviešu organizācijām, cilvēktiesību aizstāvjiem un miera veidotājiem ir pilnīga un netraucēta piekļuve kvalitatīvai tehnoloģijai, lai viņi varētu jēgpilni piedalīties lēmumu pieņemšanā Covid-19 krīzes laikā; uzsver, ka PV/AP un Komisijai būtu jāatzīst nepieciešamība pēc cilvēka drošības, kas aptver visus ES stratēģiskās pieejas SMD aspektus; uzsver nepieciešamību nodrošināt to, ka ES globālajā reaģēšanā uz Covid-19 tiek ņemts vērā dzimumu aspekts, ka tiek pienācīgi apmierinātas sieviešu un citu marginalizēto grupu īpašās vajadzības un ka pie šīm grupām piederošās personas tiek iesaistītas visā plānošanas ciklā;

o

o o

49. uzdod priekšsēdētājam nosūtīt šo rezolūciju Padomei un Komisijai.

MAZĀKUMA VIEDOKLIS

saskaņā ar Reglamenta 55. panta 4. punktu
Derk Jan Eppink

ECR grupa nepiekrīt nedz šī ziņojuma saturam, nedz tā ideoloģiskajam pieņēmumam.

Ziņojumā paustā pieeja balstās uz kolektīvismu. ECR grupa iestājas par individuālām tiesībām un uz nopelniem balstītu pieeju, nevis par identitātes politikas stimulētām grupas tiesībām. Pamatprincipam vajadzētu būt indivīda brīvībai.

ECR grupas uzskata, ka ir svarīgi, lai visiem indivīdiem būtu vienādas iespējas un lai pareizā persona būtu pareizajā vietā. Personas dzimumam nevajadzētu būt svarīgam. Sāksim ar to, ka diskriminācijai vispār nevajadzētu pastāvēt. Dzimuma pārvēršana par ideoloģisku faktoru nenodrošinās nedz labāku lēmumu pieņemšanu, nedz labākus rezultātus. Ziņojumā pat tiek prasīts izvirzīt vairāk mērķu dažādības jomā. Ja šis ziņojums tiktu īstenots praksē, palielinātos dārgu un neefektīvu birokrātisku kontroles mehānismu skaits. Piemēram, pilnu darba laiku strādājoša konsultanta dzimumu līdztiesības jautājumos iecelšana katrā EĀDD direktorātā nenodrošinās nedz labākus darbības rezultātus, nedz gandarījumu Eiropas nodokļu maksātājiem. Kandidāti būtu vērtējami pēc viņu spējām, nevis dzimuma. Ņemot vērā pamatprincipu, proti, subsidiaritāti, ES kā vienīgo iespējamo līdzekli nepamatoti izmantotu pārmērīgu regulēšanu.

Mēs uzskatām arī, ka ārpolitika un drošības politika ir un tām vajadzētu būt ekskluzīvai dalībvalstu, nevis Eiropas Savienības, kompetencei.

ĀRLIETU KOMITEJAS ATZINUMS

Sieviešu tiesību un dzimumu līdztiesības komitejai

par dzimumu līdztiesību ES ārpolitikā un drošības politikā
(2019/2167(INI))

Atzinuma sagatavotāja: *Hannah Neumann*

IEROSINĀJUMI

Ārlietu komiteja aicina par jautājumu atbildīgo Sieviešu tiesību un dzimumu līdztiesības komiteju rezolūcijas priekšlikumā iekļaut šādus ierosinājumus:

- A. tā kā ES būtu jāveicina tādas pasaules izveide, kurā visi cilvēki neatkarīgi no dzimuma, vecuma, seksuālās orientācijas un dzimumidentitātes vai dzimuma izpausmes, rases un spējām var dzīvot mierā un kurā viņiem ir vienlīdzīgas tiesības un vienādas iespējas īstenot savu potenciālu;
- B. tā kā fiziska, psiholoģiska un seksuāla vardarbība, nabadzība, bruņoti konflikti un ārkārtas situācijas klimata jomā ietekme īpaši skar sievietes un meitenes; tā kā pasaulē pieaug autoritārisms un palielinās fundamentālistu grupējumu skaits un tā kā abas šīs tendences ir nepārprotami saistītas ar negatīvu reakciju pret sievietes un LGBTIK+ tiesībām; tā kā jebkāda izpratne par drošību, kurā galvenā uzmanība veltīta valstīm, nevis cilvēkiem, ir nepilnīga un nenesīs mieru;
- C. tā kā dzimumu analīze un dzimumu perspektīva veido pamatu efektīvai un ilgtspējīgai konfliktu novēršanai, stabilizācijai, miera veidošanai, pēckonflikta atjaunošanai, pārvaldībai un iestāžu veidošanai; tā kā dominējošais vēstījums par sievietēm un meitenēm ir viens no viktimizācijas veidiem, kas liedz sievietēm un meitenēm darboties kā pārmaiņu veicinātājiem; tā kā arvien vairāk pierādījumu liecina par to, ka sievietes un meiteņu līdzdalībai miera procesos ir būtiska nozīme tā noturības un panākumu noteikšanā;
- D. tā kā iekļaujoši miera procesi ir ilgtspējīgāki un piedāvā vairāk iespēju rast risinājumus un gūt labāku atbalstu un ir jāpalielina sievietes iesaistīšanās miera procesos un miera veidošanā; tā kā laika posmā no 1988. gada līdz 2018. gadam sievietes bija 13 % sarunu vedēju, 3 % vidutāju un tikai 4 % parakstītāju lielos miera procesos;
- E. tā kā meitenes dzimuma un vecuma dēļ ir nesamērīgi nelabvēlīgā situācijā; tā kā sevišķi neaizsargātas ir bēgles un migrantes; tā kā, lai meitenes varētu pilnībā izmantot savas cilvēktiesības, ir sevišķi svarīgi aizsargāt meitenes no vardarbības un diskriminācijas un nodrošināt piekļuvi izglītībai, informācijai un veselības aprūpes pakalpojumiem, tostarp

seksuālajai un reproduktīvajai veselībai un ar to saistītajām tiesībām;

- F. tā kā seksuāla un ar dzimumu saistīta vardarbība pret sievietēm un meitenēm, tostarp kaitīga prakse, piemēram, bērnu laulības un sieviešu dzimumorgānu kropļošana, nepietiekama piekļuve pamatnozārēm un sociālajiem pakalpojumiem, piemēram, veselības aprūpei, izglītībai, tīram ūdenim, sanitārijai un uzturam, ierobežota piekļuve seksuālās un reproduktīvās veselības un tiesību pakalpojumiem, nevienlīdzīga līdzdalība valsts un privātajās iestādēs, kā arī politisko lēmumu pieņemšanā un miera procesos ir faktori, kas veicina diskrimināciju un marginalizāciju,
1. uzsver, ka sieviešu un vīriešu līdztiesības princips ir viena no ES pamatvērtībām un tāpēc dzimumu līdztiesības aspekts jāintegrē visās ES darbībās un politikā; uzsver, ka ES būtu jāveicina tādas pasaules izveide, kurā visi cilvēki neatkarīgi no dzimuma, seksuālās orientācijas, rases un spējām var dzīvot mierīgi un kurā viņiem ir vienlīdzīgas tiesības un vienādas iespējas īstenot savu potenciālu;
 2. aicina EĀDD, Komisiju un ES dalībvalstis vēl vairāk atbalstīt un sistemātiski integrēt dzimumu līdztiesību, dzimumu līdztiesības aspekta integrēšanu, tostarp dzimumu līdztiesības principa ievērošanu budžeta plānošanā, un starpnozaru perspektīvu, tostarp vienlīdzīgu un daudzveidīgu pārstāvību, ES ārpolitikā un drošības politikā; aicina ES rādīt piemēru un padarīt dzimumu līdztiesību par svarīgu ES ārējās darbības mērķi, padarot to pamanāmu visās politikas jomās, jo īpaši daudzpusējos forumos un visos politiskajos un stratēģiskajos dialogos, cilvēktiesību dialogos, politikas formulēšanā un plānošanā, valsts līmeņa cilvēktiesību stratēģijās, publiskos paziņojumos un globālos ziņojumos par cilvēktiesībām, kā arī uzraudzības, novērtēšanas un ziņošanas procesos, lēmumu pieņemšanas procesos, sarunās un vadībā; prasa politikas veidošanas centrā izvirzīt to sieviešu un meiteņu dažādo pieredzi, kuras saskaras ar daudzveidīgām un interseksionālām diskriminācijas un marginalizācijas formām; apstiprina, ka ārpolitikā un drošības politikā būtu jāatzīst un jānovērš nevienlīdzīgais spēku samērs starp dzimumiem, jāpārstāv sievietes un meitenes un jāaizsargā LGBTIK+ personas;
 3. uzsver, ka Zviedrijai, Dānijai, Šveicei un Norvēģijai ir spēcīga uz dzimumu līdztiesību vērsta ārpolitika; atzinīgi vērtē to, ka citu starpā Francija, Spānija, Luksemburga, Īrija, Kipra un Vācija ir paziņojušas nodomu dzimumu līdztiesību padarīt par vienu no savas ārpolitikas prioritātēm; turklāt atzinīgi vērtē to, ka pašreizējā Komisija dzimumu līdztiesību ir noteikusi par vienu no savām galvenajām prioritātēm visās politikas jomās; uzsver, ka uz dzimumu balstītas ES politikas pamatā vajadzētu būt šādiem principiem: cilvēktiesības, demokrātija un tiesiskums, atbrūošana un ieroču neizplatīšana, starptautiskā sadarbība attīstības un klimata politikas jomā;
 4. uzsver, ka dzimumu līdztiesība un dzimumu līdztiesības aspekta integrēšana prasa ne vien augsta līmeņa politiskus paziņojumus, bet arī ES un dalībvalstu vadītāju politisko apņemšanos, mērķu prioritātes noteikšanu un uzraudzību; aicina PV/AP panākt būtisku un labi saskatāmu progresu dzimumu līdztiesības jomā attiecībā uz vadību un pārvaldību, personāla politiku un darbā pieņemšanu, organizatorisko hierarhiju, apmācību, finanšu resursiem, darba samaksas atšķirību un darba un privātās dzīves līdzsvaru un nodrošināt politisku un operatīvu apņemšanos īstenot efektīvu un transformējošu dzimumu līdztiesības aspekta integrēšanu; šajā sakarā prasa nodrošināt obligātu un atkārtotu apmācību par dzimumu līdztiesību un dzimumu līdztiesības aspekta integrēšanu visiem EĀDD vidējā un augstākā līmeņa vadītājiem, ES

diplomātisko dienestu personālam un kopējās drošības un aizsardzības (KDAP) misiju un operāciju vadītājiem vai komandieriem; uzsver, ka sieviešu tiesību un dzimumu līdztiesības veicināšanai vajadzētu būt visu ES īpašo pārstāvju horizontālajai prioritātei un tādēļ tai vajadzētu būt viņu pilnvaru stūrakmenim, jo īpaši ES īpašā pārstāvja cilvēktiesību jautājumos gadījumā;

5. prasa nodrošināt labāku dzimumu līdzsvaru ES ārējā pārstāvībā; pauž nožēlu par ievērojamo dzimumu atšķirību EĀDD, kur sievietes ieņem tikai divus no astoņiem ES īpašo pārstāvju amatiem, 31,3 % no vidējā līmeņa vadītāju amatiem un 26 % no augstākā līmeņa vadītāju amatiem; atzinīgi vērtē PV/AP apņemšanos līdz sava pilnvaru termiņa beigām panākt, ka 40 % vadošo amatu ieņem sievietes; tomēr atgādina, ka dzimumu līdztiesības stratēģijā 2020.-2025.gadam Komisija ir izvirzījusi mērķis līdz 2024. gada beigām panākt dzimumu līdzsvaru 50 % apmērā visos Komisijas vadības līmeņos; uzsver, ka šis mērķis būtu jāattiecinā arī uz turpmāku ES īpašo pārstāvju iecelšanu; pauž nožēlu par to, ka PV/AP iecelto jauno ģenerālsekretāra vietnieku vidū nav sieviešu;
6. atzinīgi vērtē EĀDD dzimumu līdztiesības un vienlīdzīgu iespēju stratēģiju 2018.–2023. gadam, taču pauž nožēlu par konkrētu un izmērāmu mērķu trūkumu; prasa to atjaunināt, lai iekļautu konkrētus un saistošus mērķus, tostarp attiecībā uz sievietēm vadošos amatos, un pēc tam tos īstenot; tāpat pauž nožēlu par to, ka ES institūcijās trūkst daudzveidības mērķu un vispārējas daudzveidības, it īpaši rases, spēju un etniskās izcelsmes ziņā; šajā sakarībā aicina PV/AP palielināt sieviešu īpatsvaru ES iekšējos lēmumu pieņemšanas mehānismos; uzsver, ka ir nepieciešamas tādas dzimumu līdztiesības principam atbilstošas darbā pieņemšanas procedūras, tostarp Eiropas Personāla atlases biroja darbā pieņemšanas procedūras, kas nepastiprina dzimumu nevienlīdzību iestādēs vēl vairāk; prasa vidējā un augstākā līmeņa vadītāju darba aprakstos iekļaut prasību par dzimumu līdztiesību veicinošu vadību;
7. aicina PV/AP nodrošināt, ka ES delegāciju vadītāji ārvalstīs ir oficiāli atbildīgi par to, lai dzimumu līdztiesība tiktu integrēta visos delegācijas darba aspektos un lai dzimumu līdztiesības jautājumi tiktu risināti politiskos dialogos ar valdības struktūrām, kā arī lai viņiem būtu pienākums par to ziņot; turklāt aicina PV/AP nodrošināt, ka ES delegācijās ir viens kontaktpunkts dzimumu līdztiesības jautājumos; norāda, ka jo īpaši pieaug dzimumaspekta analīzes izmantošana ES ārējo darbību formulēšanā un gandrīz visas ES delegācijas ir veikušas detalizētu dzimumaspekta analīzi;
8. atzinīgi vērtē augošo dzimumu līdztiesības kontaktpunktu tīklu, kuram ir vadības atbalsts un kuš nodrošina piekļuvi apmācībai; šajā sakarībā norāda, ka Rietumbalkānos un Turcijā tika organizēta reģionāla dzimumu līdztiesības kontaktpunktu sanāksme ar mērķi stiprināt darbu pie dzimumu līdztiesības un dzimumu līdztiesības aspekta integrēšanas; atzinīgi vērtē uzlaboto sadarbību ar Rietumbalkāniem G7 partnerības iniciatīvas ietvaros, kurā ES vienojās par partnerību ar Bosniju un Hercegovinu, lai uzlabotu programmu “Sievietes, miers un drošība” (SMD);
9. aicina ES delegācijas uzraudzīt negatīvo reakciju pret dzimumu līdztiesību un sieviešu tiesībām, ka arī tendenci sašaurināt pilsoniskās sabiedrības telpu, un veikt konkrētus pasākumus to aizsardzībai; mudina Komisiju, EĀDD, ES dalībvalstis un ES delegāciju vadītājus nodrošināt lielāku politisko un finansiālo atbalstu neatkarīgām vietējām pilsoniskās sabiedrības organizācijām, tostarp sieviešu organizācijām, jo īpaši spēju

veidošanas darbībām, cilvēktiesību aizstāvēm sievietēm, žurnālistiem, akadēmisko aprindu pārstāvjiem un māksliniekiem, un sadarbību un apspriešanos ar tiem padarīt par sava darba standartelementu;

10. atzinīgi vērtē to, ka ierosinātajā Pirmspievienošanās palīdzības instrumenta (*IPA III*) regulā un Kaimiņattiecību, attīstības sadarbības un starptautiskās sadarbības instrumentā (*NDICI*) dzimumu līdztiesība ir iekļauta kā konkrēts mērķis; prasa paredzēt īpašu finansējumu dzimumu līdztiesībai un dzimumu līdztiesības perspektīvas integrēšanai, dzimumu līdztiesības principa ievērošanai budžeta plānošanā un obligātas prasības attiecībā uz *ex ante* un *ex post* ietekmes uz dzimumu līdztiesību novērtējumiem šajās regulās, un lai par šiem rezultātiem tiktu ziņots Parlamentam; aicina samazināt administratīvās prasības, lai vietējām un nelielām pilsoniskās sabiedrības organizācijām, jo īpaši sieviešu organizācijām, nodrošinātu piekļuvi finansējumam;
11. aicina PV/AP, EĀDD un dalībvalstis nodrošināt ES pamatnostādņu par cilvēktiesību aizstāvjiem pilnīgu īstenošanu un pieņemt pielikumu, kura mērķis ir atzīt un izstrādāt papildu stratēģijas un instrumentus, lai labāk un efektīvāk reaģētu un novērstu konkrētu situāciju, draudus un riska faktorus, ar kuriem saskaras sieviešu cilvēktiesību aizstāvji; prasa nekavējoties ieviest dzimumu perspektīvu un īpašus pasākumus, lai atbalstītu cilvēktiesību aizstāves sievietes visās programmās un instrumentos, kuru mērķis ir aizsargāt cilvēktiesību aizstāvjus;
12. atzinīgi vērtē ES lēmumu atjaunināt ES Rīcības plānu cilvēktiesību un demokrātijas jomā un prasa tā ieviešanas posmā iekļaut integrētu pieeju dzimumu līdztiesībai un mērķtiecīgas darbības dzimumu līdztiesības un sieviešu tiesību jomā;
13. atzinīgi vērtē to, ka KDAP misijās un operācijās norīkoto sieviešu skaits ir palielinājies; pauž nožēlu, ka nevienu no 12 civilajām KDAP misijām nevada sieviete un ka no 70 misiju vadītājiem līdz šim tikai 6 ir bijušas sievietes; atkārtoti norāda, ka tikai 22 no 176 Eiropas Savienības Militārā štāba darbiniekiem ir sievietes, no kurām 12 ir sekretāres vai asistentes; aicina PV/AP izstrādāt dzimumu līdztiesības stratēģiju KDAP misijām ar konkrētiem mērķiem, kas būtu paredzēta gan vadītājiem, gan personālam; atgādina, ka ir vajadzīgi saskaņoti ES vadības un dalībvalstu centieni, jo tie nodrošina lielāko daļu KDAP izvietotā civilā personāla; aicina ES dalībvalstis izpildīt savu Civilajā KDAP paktā iekļauto 16. apņemšanos, aktīvi veicinot sieviešu klātbūtni visos līmeņos, un palielināt savus valsts ieguldījumus; pauž nožēlu par to, ka kopš pakta pieņemšanas sieviešu skaits štatā ir samazinājies; aicina dalībvalstis īstenot aktīvas darbā pieņemšanas stratēģijas un apzināt un novērst konkrētus šķēršļus, kas ierobežo sieviešu līdzdalību, izmantojot misiju ziņojumus, kuros iekļauta attiecīga statistika; aicina ES iestādes veicināt sieviešu līdzdalību ANO miera uzturēšanas operācijās visos līmeņos, ieskaitot militāro un policijas personālu; atgādina, ka ES ir apņēmusies palielināt sieviešu skaitu iestādēs, kas nodarbojas ar konfliktu novēršanu, krīžu pārvarēšanu un miera sarunām, parakstot ANO Drošības padomes rezolūciju Nr. 1325 (1325) "Sievietes, miers un drošība", kurā ir skaidri noteikts, ka sievietes ir svarīgi miera veidošanas un konfliktu starpniecības dalībnieki;
14. atzinīgi vērtē pamatnostādnes par dzimumu līdztiesības aspekta integrēšanu ES civilajās misijās, uzsver, ka šīs pamatnostādnes ir konkrēts īstenošanas instruments, ko piemēro visam misiju personālam, tostarp vadībai, un palīdzēs sistemātiski integrēt dzimumu perspektīvu un pieņemt dzimumu līdztiesības politiku civilo KDAP misiju darbībās un

posmos; pauž pārliecību, ka KDAP misiju plānošanā būtu jāņem vērā vietējo sieviešu organizāciju ieteikumi; atzinīgi vērtē to, ka tagad visās civilajās KDAP misijās ir iesaistīts padomdevējs dzimumu līdztiesības jautājumos; tomēr pauž nožēlu, ka tā tas nav KDAP militāro misiju gadījumā; mudina ES dalībvalstis izvirzīt kandidātus esošajām vakancēm; aicina veikt pasākumus, lai nodrošinātu, ka viss ES norīkotais militārais un civilais personāls ir pietiekami apmācīts par dzimumu līdztiesību un SMD, jo īpaši par to, kā dzimumu līdztiesības aspektu integrēt savos uzdevumos;

15. aicina atjaunināt uzlabotos vispārējos uzvedības standartus KDAP misijām un operācijām, lai iekļautu pilnīgas neiecietības principu pret ES vadības un vadības bezdarbību attiecībā uz seksuālu un ar dzimumu saistītu vardarbību; pauž nožēlu, ka tikai dažas ES KDAP misijas nodrošina apmācību par seksuālu vai ar dzimumu saistītu uzmākšanos, un aicina EĀDD un dalībvalstis atbalstīt visus centienus starptautiskās miera uzturēšanas operācijās apkarot seksuālu vai ar dzimumu saistītu vardarbību un nodrošināt trauksmes cēlēju un cietušo efektīvu aizsardzību;
16. uzsver, ka dzimumaspekta analīzes izstrāde un pielietošana un sistemātiskā dzimumperspektīvas integrēšana un tās iekļaušana lēmumu pieņemšanā ir viens no efektīvas un ilgstošas konfliktu novēršanas, pārvaldības un risināšanas, stabilizācijas, miera veidošanas, pēckonfliktu atjaunošanas, pārvaldības un iestāžu veidošanas pamatiem; pauž nožēlu par to, ka dominējošais vēstījums par sievietēm ir viktimizācija, kas atņem sievietēm viņu darbotiespēju; uzsver, ka ir jāatzīst sieviešu un meiteņu būtiskā loma ilgtspējīga miera panākšanā vietējā, valsts un starptautiskā līmenī, jo īpaši veicinot dialogu, starpniecību un miera sarunas; prasa nodrošināt drošu, jēgpilnu un iekļaujošu sieviešu un meiteņu līdzdalību vietējā līmenī miera un drošības jautājumos, tostarp miera veidošanā, pēckonflikta atjaunošanas, pārvaldības un iestāžu veidošanas darbībās, kā arī dažādos konflikta cikla posmos saskaņā ar ilgtspējīgas attīstības mērķiem; norāda, ka sieviešu tiesību veicināšana krīzes vai konfliktu skartās valstīs veicina spēcīgākas, veselīgākas, drošākas un noturīgākas kopienas, kurās pastāv mazāka iespēja, ka tiks izmantoti vardarbīgi līdzekļi, lai izšķirtu strīdus un konfliktus; uzsver, ka ir svarīgi iekļaut jaunās sievietes un meitenes miera veidošanā un šajā sakarā norāda uz jaunatnes, miera un drošības programmas sniegto ieguldījumu;
17. aicina dalībvalstis pilnībā ievērot kopējo nostāju par ieroču eksportu, jo īpaši aicina dalībvalstis ņemt vērā risku, ka eksportētos materiālus var izmantot ar dzimumu saistītā vardarbībā vai vardarbībā pret sievietēm vai bērniem vai veicināt to; uzsver, ka dzimumsensitīva pieeja nozīmē uz cilvēku vērstu drošības pieeju, kuras mērķis ir uzlabot sieviešu drošību, tostarp ekonomisko, sociālo un veselības drošību;
18. atzinīgi vērtē ES stratēģisko pieeju SMD un ES rīcības plānu par SMD, ko pieņēma 2019. gadā, un prasa to stingri īstenot; tomēr pauž nožēlu, ka, neraugoties uz skaidriem mērķiem un rādītājiem, šo politisko apņemšanos joprojām nav viegli īstenot, un prasa turpināt centienus; uzsver valstu rīcības plānu nozīmi SMD programmas īstenošanā; atzinīgi vērtē to, ka gandrīz visas ES dalībvalstis līdz gada beigām pieņems savus valsts rīcības plānus saistībā ar ANO Drošības padomes rezolūciju Nr. 1325; tomēr pauž nožēlu, ka tikai viena no tām ir piešķirusi budžetu īstenošanai; aicina dalībvalstis piešķirt budžetu to īstenošanai un izstrādāt valstu parlamentārās uzraudzības mehānismus, kā arī ieviest kvotas sieviešu līdzdalībai kontroles, novērtēšanas un uzraudzības mehānismos; pauž nožēlu par to, ka daudzi ES darbinieki savā darbā nav integrējuši SMD un ka šī programma tiek uzskatīta par tādu, ko var piemērot katrs pēc

saviem ieskatiem un ar mērķi uzlabot misiju efektivitāti, bet ne ar mērķi nodrošināt sieviešu tiesības un dzimumu līdztiesību;

19. atzinīgi vērtē darbu, ko līdz šim ir veikusi ES darba grupa SMD jautājumos, tostarp nodrošinot attiecīgo pilsoniskās sabiedrības organizāciju līdzdalību tās apspriedēs; atzinīgi vērtē EĀDD galvenās padomdevējas dzimumu līdztiesības jautājumos veikto darbu; tomēr pauž nožēlu par šā amata ierobežotajām iespējām un prasa, lai padomdevējas loma tiktu būtiski stiprināta un lai padomdevēja tieši atskaitītos PV/AP; aicina PV/AP nodrošināt katrā EĀDD direktorātā pilna darba laika padomdevēju dzimumu jomā attiecībā uz dzimumu līdztiesību un SMD programmu, kas atskaitītos tieši galvenajai padomdevējai, un mudināt tā darbiniekus cieši sadarboties ar Eiropas Dzimumu līdztiesības institūtu (*EIGE*); uzsver, ka zināšanu apmaiņa starp ES iestādēm un aģentūrām ir būtisks un ļoti efektīvs instruments, lai izvairītos no augstām administratīvajām izmaksām un nevajadzīgas birokrātijas palielināšanās;
20. mudina PV/AP un dalībvalstis ar KDAP saistītos Padomes lēmumos un misiju pilnvarās iekļaut atsauces uz ANO Drošības padomes rezolūciju Nr. 1325 un turpmāk veicamo pasākumu rezolūcijām, kā arī nodrošināt, lai KDAP misijām un operācijām būtu gada rīcības plāns par to, kā īstenot turpmākā Dzimumu līdztiesības rīcības plāna (*GAP III*) mērķus un ES rīcības plānu par SMD; prasa jaunus KDAP instrumentos, tostarp Eiropas Aizsardzības fondā un ierosinātajā Eiropas Miera nodrošināšanas fondā, iekļaut dzimumu līdztiesības analīzi;
21. norāda, ka 2018. gadā ES un ANO vienojās par jaunu tālredzīgu prioritāšu kopumu sadarbībai miera operācijās un krīžu pārvarēšanā 2019.–2021. gadā, un uzsver, ka ir jāizvirza par augstāko prioritāti ES un ANO sadarbības platformas izveidošana sieviešu, miera un drošības jautājumos;
22. atzinīgi vērtē ES un NATO sadarbību, kuras mērķis ir veicināt mieru un stabilitāti Eiroatlantiskajā zonā un kurā viens no galvenajiem jautājumiem ir Sieviešu miera un drošības programmas veicināšana;
23. uzsver, ka ir svarīgi veicināt dzimumu līdztiesību ES ārpolitikā, tostarp — izmantojot Parlamenta attiecības ar trešām valstīm; šajā sakarībā atzinīgi vērtē Parlamenta delegāciju lēmumu iecelt pārstāvi dzimumu līdztiesības jautājumos katrā delegācijā; uzsver nepieciešamību veicināt līdztiesību un daudzveidību visās delegāciju darbībās, tostarp oficiālās parlamentārās sanāsmēs ar trešām valstīm;
24. uzsver, ka ir jānodrošina, lai automatizētas lēmumu pieņemšanas metodes, tostarp mākslīgā intelekta algoritmi ES ārpolitikā un drošības politikā, būtu brīvas no profilējošiem aizspriedumiem, jo īpaši aizspriedumiem dzimuma dēļ;
25. atzinīgi vērtē rezultātus dzimumu līdztiesības jomā, kas gūti saskaņā ar otro Dzimumu līdztiesības rīcības plānu (*GAP II*), un tādēļ atzinīgi vērtē Komisijas priekšlikumu 2020. gadā veikt pārskatīšanu un iesniegt jaunu *GAP III*; aicina Komisiju novērst tādas trūkumus kā vājais juridiskais pamats, dzimumu līdztiesības principa neievērošana budžeta plānošanā, sarežģītumi ar precīzu ziņošanu, termiņu nesaskaņotība un budžeta ciklu trūkums, un pienācīgas personāla apmācības trūkums; iesaka *GAP III* papildināt ar skaidriem, izmērāmiem un laikā ierobežotiem gūto panākumu rādītājiem, tostarp ar dažādu dalībnieku atbildības noteikšanu, un ar skaidriem mērķiem katrā partnervalstī; mudina Komisiju, ņemot vērā Covid-19 ietekmi uz sieviešu un meiteņu dzīvi, saglabāt

GAP III atjaunošanu savā 2020. gada darba plānā un neatlikt to uz nākamo gadu;

26. atzīst pilsoniskās sabiedrības organizāciju un jo īpaši sieviešu tiesību organizāciju un sieviešu cilvēktiesību aizstāvju būtisko nozīmi ES Dzimumu līdztiesības rīcības plāna un ES stratēģiskās pieejas SMD un tā rīcības plāna īstenošanas atbalstīšanā; aicina Eiropas Komisiju stiprināt pilsoniskās sabiedrības organizāciju iesaistīšanos *GAP III* izstrādē un tā īstenošanā partnervalstīs;
27. uzsver, ka *GAP III* būtu skaidri jāaptver sieviešu tiesības visos kontekstos, neatkarīgi no valsts IKP un ietverot nestabilu valstu un konfliktu kontekstu, kā arī visneaizsargātākās grupas, piemēram, meitenes bēgles un meitenes migrantes;
28. prasa, lai *GAP III* tiktu precizēts, ka 85 % no oficiālās attīstības palīdzības būtu jāpiešķir programmām, kuru būtisks vai galvenais mērķis ir dzimumu līdztiesība, un aicina šīs plašākās saistības ietvaros Eiropas Savienības oficiālo attīstības palīdzību pietiekami piešķirt konkrētām iniciatīvām, lai veicinātu līdztiesību, pilnvērtīgu iespēju nodrošināšanu sievietēm un viņu tiesību veicināšanu; prasa uzlabot ziņošanu par ES finansējumu dzimumu līdztiesībai, kas piešķirts un izmaksāts partnervalstīs, izmantojot *GAP III*; aicina EĀDD un Komisiju noteikt dzimumspecifiskus rādītājus, kas jāpiemēro projektu atlasē, uzraudzībā un novērtēšanā;
29. uzsver, ka dzimumu līdztiesība ir neatņemama sastāvdaļa ārējo darbību un tematisko jomu, ieskaitot klimata problēmas un mūsu sabiedrības ilgtspējīgu attīstību, efektīvā pārvaldībā; uzsver nabadzībā dzīvojošo sieviešu un meiteņu neaizsargātību pret klimata pārmaiņām un uzsver — lai panāktu taisnīgu un godīgu pārkārtošanos, kurā neviens netiek atstāts novārtā, visās darbībās klimata jomā ir jāiekļauj dzimums un starpnozaru perspektīva; pauž nožēlu par to, ka tikai 30 % no sarunu vedējiem klimata jomā ir sievietes, un atgādina, ka jēgpilna un līdztiesīga sieviešu līdzdalība lēmumu pieņemšanas struktūrās un starptautiskā, ES, valsts un vietējā līmeņa klimata politikā un rīcībā ir būtiska, lai sasniegtu ilgtermiņa mērķus klimata jomā; mudina izveidot skaidru *GAP III* sasaisti ar Parīzes nolīgumu un aicina ES un tās dalībvalstis nodrošināt sieviešu organizāciju piekļuvi starptautiskajiem klimata fondiem;
30. aicina Komisiju un Padomi veicināt un atbalstīt īpašas dzimumu līdztiesībai veltītas sadaļas iekļaušanu ES tirdzniecības un ieguldījumu nolīgumos; turklāt prasa šajos tirdzniecības nolīgumos iekļaut noteikumus, kas nodrošinātu, ka to institucionālās struktūras garantē regulārus atbilstības novērtējumus, saturīgas diskusijas un informācijas un paraugprakses apmaiņu dzimumu līdztiesības un tirdzniecības jomā, cita starpā visos attiecīgo administrāciju līmeņos iekļaujot sievietes un dzimumu līdztiesības ekspertus; aicina ES un tās dalībvalstis iekļaut ES tirdzniecības politikas un nolīgumu ietekmi uz dzimumu līdztiesību *ex-ante* un *ex-post* ietekmes novērtējumos; uzsver, ka dzimumorientētās analīzes rezultāti būtu jāņem vērā tirdzniecības sarunās — skatot gan to pozitīvo, gan negatīvo ietekmi visā procesā no sarunu posma līdz īstenošanai — un jāpapildina ar pasākumiem, kas novērstu vai atsvērtu iespējamo negatīvo ietekmi;
31. aicina Komisiju iekļaut dzimumu līdztiesības un starpnozaru pieeju imigrācijas politikā, kas garantē sieviešu un meiteņu patvēruma meklētāju un bēgļu tiesības, piešķirot resursus, lai izskaustu diskrimināciju, ar ko sievietes un meitenes saskaras, cita starpā pamatojoties uz viņu dzimumu, rasi vai etnisko izcelsmi, sociālekonomisko stāvokli,

administratīvo situāciju un izcelsmes vietu, un paātrināt darbu, lai uzņemšanas centros visā Eiropā nodrošinātu pienācīgu identifikāciju un aizsardzību pret iespējamu vardarbību, uzņēmšanos, izvarošanu un sieviešu tirdzniecību; prasa migrācijas un patvēruma politikā pilnībā piemērot Stambulas konvenciju;

32. prasa novērst un izskaust visu veidu seksuālo un ar dzimumu saistītu vardarbību un smagus sieviešu un meiteņu cilvēktiesību pārkāpumus, piemēram, bērnu, agrīnas un piespiedu laulības, un izskaust sieviešu dzimumorgānu kropļošanu; aicina to arī turpmāk uzskatīt par ES politisko prioritāti tās ārējā darbībā un sistemātiski tam pievērsties politiskos dialogos ar trešām valstīm; aicina Komisiju un EĀDD īpašu uzmanību jo īpaši pievērst ar dzimumu saistītas vardarbības novēršanai konfliktu laikā un sniegt ar dzimumu saistītā vardarbībā cietušām personām atbalstu un nodrošināt piekļuvi būtiskiem pakalpojumiem; uzsver, ka konflikta situācijās sievietes un meitenes ir pakļautas paaugstinātam cilvēktiesību pārkāpumu riskam; pauž dziļas bažas par to, ka seksuāla vardarbība arvien vairāk ir kļuvusi par daļu no plašākas konfliktu stratēģijas un kara taktikas; mudina ES izmantot visus iespējamus līdzekļus, lai saskaņā ar starptautiskajām krimināltiesībām ziņotu par masveida izvarošanas veicējiem karadarbībā, viņus identificētu, sauktu pie atbildības un sodītu; prasa pārskatīt un atjaunināt ES pamatnostādnes saistībā ar vardarbību pret sievietēm un meitenēm un apkarot jebkādu pret viņām vērstu diskrimināciju; aicina ES tās politiskā dialoga ar Eiropas Padomes partnervalstīm darba kārtībā kā nozīmīgu punktu ierindot Stambulas konvencijas ratifikāciju un mudināt tai pievienoties valstis, kas nav Eiropas Padomes dalībvalstis;
33. uzsver, ka dzimumu līdztiesības panākšana nav iespējama, ja dzimumu līdztiesības veicināšanas procesā netiek iesaistīti vīrieši un zēni, jo vīrieši un zēni ir jāaicina piedalīties un aktīvi sekmēt veselīgāku dzimumu normu veicināšanu; jo īpaši atgādina par vīriešu un zēnu lomu un atbildību seksuālās un ar dzimumu saistītās vardarbības apkarošanā;
34. aicina Komisiju un dalībvalstis uzlabot sadarbību ar trešām valstīm, lai cīnītos pret visiem cilvēku tirdzniecības veidiem, īpašu uzmanību pievēršot cilvēku tirdzniecības dzimumu dimensijai, lai īpaši apkarotu bērnu laulības, sieviešu un meiteņu seksuālu izmantošanu un seksa tūrismu; prasa obligāti veikt ietekmes novērtējumu par riskiem, ko trešā valsts rada attiecībā uz cilvēku tirdzniecību, kā daļu no visu vīzu režīma liberalizācijas nolīgumu vispārējiem *ex-ante* nosacījumiem; uzsver, ka ir jāiekļauj efektīva sadarbība ar trešām valstīm cilvēku tirdzniecības apkarošanas jomā kā viens no obligātajiem kritērijiem, kas jābūt izpildītam jebkāda vīzu režīma liberalizācijas nolīguma noslēgšanā; aicina Komisiju, Padomi un EĀDD sarunās ar trešām valstīm par asociācijas un sadarbības nolīgumiem ieviest kritēriju sistēmu sadarbībai attiecībā uz efektīvu cīņu pret cilvēku tirdzniecību, tostarp pārredzamu protokolu datu reģistrēšanai par nosūtīšanu un saukšanu pie atbildības par cilvēku tirdzniecību; prasa izveidot dzimumsensitīvu pieeju cilvēku tirdzniecībai, visaptveroši pievēršoties tās ietekmei uz plaša cilvēktiesību klāsta īstenošanu saistībā ar jebkādiem konfliktiem;
35. aicina garantēt seksuālās un reproduktīvās veselības un ar to saistīto tiesību vispārēju ievērošanu un pieejamību, kā noteikts Starptautiskās konferences par iedzīvotājiem un attīstību rīcības programmā, Pekinas Rīcības platformā un pārskatīšanas konferenču noslēguma dokumentos, un izstrādāt pienācīgus instrumentus, ar kuriem varētu izmērīt progresu ceļā uz šo mērķi; aicina veikt pasākumus, lai nodrošinātu, ka Eiropas

Savienībai ir vienota nostāja un tā stingri rīkojas, lai nepārprotami nosodītu vēršanos pret seksuālo un reproduktīvo veselību un ar to saistītajām tiesībām, dzimumu līdztiesību, LGBTIK+ tiesībām un pasākumiem, ar kuriem tiek vājinātas sieviešu tiesības; aicina Komisiju un EĀDD atkārtoti apstiprināt ES politisko apņemšanos attiecībā uz seksuālo un reproduktīvo veselību un ar to saistītajām tiesībām, tostarp pirmsdzemdību aprūpes un mātes veselības aprūpes pakalpojumu pieejamību, izmantojot jauno *GAP III* un *NDICI*; aicina Komisiju un EĀDD sniegt politisku un finansiālu atbalstu pilsoniskās sabiedrības organizācijām, kuras cīnās par visu cilvēku, tostarp visneaizsargātāko vai apdraudēto personu, jo īpaši to sieviešu un meiteņu, kuras pārvietojas, migrē vai atrodas nometnēs, seksuālo un reproduktīvo veselību un ar to saistītajām tiesībām;

36. pauž nožēlu, ka sievietes un meitenes visā pasaulē joprojām ir pakļautas sistemātiskai diskriminācijai; norāda, ka sieviešu nabadzība lielā mērā ir saistīta ar to, ka nav pieejami ekonomiskie resursi; uzskata, ka izglītība ir ļoti svarīga, lai panāktu dzimumu līdztiesību un iespēju nodrošināšanu sievietēm un meitenēm; tādēļ aicina Eiropas Savienību tās gaidāmajā *GAP III* palielināt apņemšanos veicināt dzimumu līdztiesību un apkarot dzimumu stereotipus izglītības sistēmās; aicina Komisiju, Padomi un EĀDD nodrošināt, ka to attīstības sadarbības politika un humānās palīdzības pasākumi atbalsta ekonomisko iespēju nodrošināšanu sievietēm, tostarp sieviešu uzņēmējdarbības pamanāmības palielināšanu partnervalstīs; atgādina, ka lielāka sieviešu iekļautība darba tirgū, labāks atbalsts sieviešu uzņēmējdarbībai, vīriešu un sieviešu iespēju un darba samaksas vienlīdzības sargāšana un darba un privātās dzīves līdzsvara sekmēšana ir svarīgi faktori ilgtermiņa ilgtspējīgas un iekļaujošas ekonomikas izaugsmes panākšanā, cīņā pret nevienlīdzību un sieviešu ekonomiskās neatkarības sekmēšanā;
37. atgādina, ka dzimumu līdztiesības jautājumi jārisina politiskajos dialogos ar partnervalstīm; uzsver dzimumu līdztiesības veicināšanas nozīmi ES kaimiņattiecību un paplašināšanās politikas darbības jomā, jo īpaši saistībā ar pievienošanās sarunām; aicina Komisiju un EĀDD izmantot pievienošanās sarunas kā līdzekli dzimumu līdztiesības veicināšanai kandidātvalstīs; aicina *EIGE* turpināt uzraudzīt progresu dzimumu līdztiesības jomā trešās valstīs; atzinīgi vērtē dažādos mehānismus dzimumu līdztiesības progresa uzraudzībai, piemēram, mehānismu, ko nesen izveidoja Savienība Vidusjūrai, un projektu “*EIGE* sadarbība ar ES kandidātvalstīm un potenciālajām kandidātvalstīm 2017.–2019. gadā: dzimumu līdztiesības progresa uzlabota uzraudzība”;
38. norāda, ka ANO ir brīdinājusi, ka Covid-19 pandēmija atklāj un saasina visa veida nevienlīdzību, tostarp dzimumu nevienlīdzību; pauž dziļas bažas par nevienlīdzīgo mājāsaimniecības un valsts aprūpes darba sadalījumu, t. i., sievietes veido aptuveni 70 % no pasaules veselības aprūpes darbaspēka, kā arī par satraucošo ar dzimumu saistītās vardarbības pieaugumu, kas daļēji saistīts ar ilgiem pašizolācijas periodiem, un par ierobežotu piekļuvi reproduktīvajai un māšu veselībai; tādēļ aicina izstrādāt mērķtiecīgus un konkrētus pasākumus, lai pievērstos jautājumam par Covid-19 sociālekonomisko ietekmi uz sievietēm un meitenēm; uzsver, ka steidzami ir jādarā pieejams pienācīgs finansējums, lai nodrošinātu, ka sieviešu organizācijām, cilvēktiesību aizstāvjiem un miera veidotājiem ir pilnīga un netraucēta piekļuve kvalitatīvām tehnoloģijām, lai viņi varētu jēgpilni piedalīties lēmumu pieņemšanas procesos Covid-19 krīzes laikā; uzsver, ka PV/AP un Komisijai ir jāatzīst, ka ir nepieciešama cilvēku drošība, kas aptver visus ES stratēģiskās pieejas SMD aspektus;

uzsver, ka ir jānodrošina, lai ES globālās reakcijas uz Covid-19 īstenošanā tiktu ņemts vērā dzimumu aspekts, pienācīgi jāpievēršas sievietu un citu atstumto grupu īpašo vajadzību risināšanai, kā arī jānodrošina viņu iesaistīšanās visā plānošanas ciklā.

**INFORMĀCIJA PAR PIENĒMŠANU
ATZINUMU SNIEDZOŠAJĀ KOMITEJĀ**

Pieņemšanas datums	22.6.2020
Galīgais balsojums	+ : 48 - : 12 0 : 9
Komitejas locekļi, kas bija klāt galīgajā balsošanā	Alviina Alametsä, Maria Arena, Petras Auštrevičius, Traian Băsescu, Lars Patrick Berg, Anna Bonfrisco, Reinhard Bütikofer, Fabio Massimo Castaldo, Susanna Ceccardi, Włodzimierz Cimoszewicz, Katalin Cseh, Tanja Fajon, Anna Fotyga, Michael Gahler, Kinga Gál, Sunčana Glavak, Raphaël Glucksmann, Klemen Grošelj, Bernard Guetta, Márton Gyöngyösi, Sandra Kalniete, Karol Karski, Dietmar Köster, Stelios Kouloglou, Andrius Kubilius, Ilhan Kyuchyuk, David Lega, Miriam Lexmann, Nathalie Loiseau, Antonio López-Istúriz White, Claudiu Manda, Lukas Mandl, Thierry Mariani, David McAllister, Vangelis Meimarakis, Sven Mikser, Francisco José Millán Mon, Javier Nart, Gheorghe-Vlad Nistor, Urmas Paet, Kostas Papadakis, Tonino Picula, Manu Pineda, Kati Piri, Giuliano Pisapia, Diana Riba i Giner, María Soraya Rodríguez Ramos, Nacho Sánchez Amor, Isabel Santos, Jacek Saryusz-Wolski, Andreas Schieder, Radosław Sikorski, Sergei Stanishev, Tineke Strik, Hermann Tertsch, Hilde Vautmans, Harald Vilimsky, Idoia Villanueva Ruiz, Thomas Waitz, Witold Jan Waszczykowski, Charlie Weimers, Isabel Wiseler-Lima, Željana Zovko
Aizstājēji, kas bija klāt galīgajā balsošanā	Katarina Barley, Nicolas Bay, Arnaud Danjean, Katrin Langensiepen, Hannah Neumann, Mick Wallace

ATZINUMU SNIEDZOŠĀS KOMITEJAS GALĪGAIS BALSOJUMS PĒC SARAKSTA

49	+
EPP	Traian Băsescu, Michael Gahler, Sandra Kalniete, Andrius Kubilius, Antonio López-Istúriz White, Lukas Mandl, David McAllister, Vangelis Meimarakis, Francisco José Millán Mon, Gheorghe-Vlad Nistor, Isabel Wiseler-Lima
S&D	Maria Arena, Katarina Barley, Włodzimierz Cimoszewicz, Tanja Fajon, Raphaël Glucksmann, Dietmar Köster, Claudiu Manda, Sven Mikser, Tonino Picula, Kati Piri, Giuliano Pisapia, Nacho Sánchez Amor, Isabel Santos, Andreas Schieder, Sergei Stanishev
RENEW	Petras Auštrevičius, Katalin Cseh, Klemen Grošelj, Bernard Guetta, Ilhan Kyuchyuk, Nathalie Loiseau, Javier Nart, Urmas Paet, María Soraya Rodríguez Ramos, Hilde Vautmans
VERTS	Reinhard Bütikofer, Katrin Langensiepen, Hannah Neumann, Diana Riba i Giner, Tineke Strik, Thomas Waitz, Alviina Alametsä
GUE	Stelios Kouloglou, Manu Pineda, Idoia Villanueva Ruiz, Mick Wallace
NI	Fabio Massimo Castaldo, Márton Gyöngyösi

11	-
EPP	Kinga Gál, Miriam Lexmann, Željana Zovko
ID	Harald Vilimsky
ECR	Anna Fotyga, Karol Karski, Jacek Saryusz-Wolski, Hermann Tertsch, Witold Jan Waszczykowski, Charlie Weimers
NI	Kostas Papadakis

9	0
EPP	Arnaud Danjean, Sunčana Glavak, David Lega, Radosław Sikorski
ID	Nicolas Bay, Lars Patrick Berg, Anna Bonfrisco, Susanna Ceccardi, Thierry Mariani

Izmantoto apzīmējumu skaidrojums:

+ : par

- : pret

0 : atturas

**INFORMĀCIJA PAR PIENĒMŠANU
ATBILDĪGAJĀ KOMITEJĀ**

Pieņemšanas datums	16.7.2020
Galīgais balsojums	+: 27 -: 5 0: 2
Komitejas locekļi, kas bija klāt galīgajā balsošanā	Christine Anderson, Simona Baldassarre, Robert Biedroń, Vilija Blinkevičiūtė, Annika Bruna, Gwendoline Delbos-Corfield, Rosa Estaràs Ferragut, Frances Fitzgerald, Cindy Franssen, Heléne Fritzon, Lina Gálvez Muñoz, Livia Járóka, Arba Kokalari, Elżbieta Katarzyna Łukacijewska, Karen Melchior, Andželika Anna Mozdżanowska, Maria Noichl, Pina Picierno, Samira Rafaela, Evelyn Regner, Diana Riba i Giner, Eugenia Rodríguez Palop, María Soraya Rodríguez Ramos, Christine Schneider, Jessica Stegrud, Isabella Tovaglieri, Ernest Urtasun, Hilde Vautmans, Elissavet Vozemberg-Vrionidi, Chrysoula Zacharopoulou
Aizstājēji, kas bija klāt galīgajā balsošanā	Isabella Adinolfi, Derk Jan Eppink, Pierrette Herzberger-Fofana, Elena Kountoura

ATBILDĪGĀS KOMITEJAS GALĪGAIS BALSOJUMS PĒC SARAKSTA

27	+
GUE/NGL	Elena Kountoura, Eugenia Rodríguez Palop
NI	Isabella Adinolfi
PPE	Rosa Estaràs Ferragut, Frances Fitzgerald, Cindy Franssen, Livia Járóka, Arba Kokalari, Christine Schneider, Elissavet Vozemberg-Vrionidi, Elżbieta Katarzyna Łukacijewska
Renew	Karen Melchior, Samira Rafaela, María Soraya Rodríguez Ramos, Hilde Vautmans, Chrysoula Zacharopoulou
S&D	Robert Biedroń, Vilija Blinkevičiūtė, Helène Fritzon, Lina Gálvez Muñoz, Maria Noichl, Pina Picierno, Evelyn Regner
Verts/ALE	Gwendoline Delbos-Corfield, Pierrette Herzberger-Fofana, Diana Riba i Giner, Ernest Urtasun

5	-
ECR	Derk Jan Eppink, Anđelika Anna Moźdzanowska, Jessica Stegrud
ID	Simona Baldassarre, Isabella Tovaglieri

2	0
ID	Christine Anderson, Annika Bruna

Izmantoto apzīmējumu skaidrojums:

+ : par

- : pret

0 : atturas